

Årsrapport

2018

SPAREBANKSTIFTELSEN
DNB

Verdens Kuleste Dag ble arrangert for sjette gang i 2018. Dette er en gratis aktivitetsdag på Akershus festning, i regi av Sparebankstiftelsen DNB. Alle organisasjonene som deltar med aktiviteter har fått økonomiske bidrag av stiftelsen. Hos Skogselskapet fikk barna bygge plankehytte.

Vi utløser gode krefter

Under samtidsmusikkfestivalen Ultima i september 2018 hadde barna sin egen Barnas Ultima-dag på Sentralen. Festivalen er en av mange kulturprodusenter med kontor på Sentralen, Sparebankstiftelsen DNBs hus for kulturprodusenter og sosiale entreprenører.

Sparebankstiftelsen DNB er en uavhengig stiftelse som gir bidrag til allmennyttige formål. Siden starten har stiftelsen bidratt med 5 milliarder kroner til gode formål.

«Vi utløser gode krefter» er stiftelsens visjon. Det innebærer å være en støtte-spiller for andres aktivitet og engasjement, slik at mennesker og organisasjoner får realisert sine ideer.

To hovedformål:

- Være en langsiktig eier i DNB. Stiftelsens grunnkapital består av 130 millioner aksjer i DNB.
- Bruke av overskuddet til allmennyttige formål. Stiftelsen skal videreføre sparebanktradisjonene gjennom å støtte tiltak til beste for det norske samfunnet. For å gjenspeile hvor kapitalen er bygget opp, prioriteres tiltak i fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Oppland, Buskerud, Vestfold og Telemark, samt i Ringsaker kommune.

Bidrag til gode formål i 2018

I 2018 bidro Sparebankstiftelsen DNB med 770,2 millioner kroner til allmennyttige formål.

Bidragene ble fordelt slik:

- **437,7 millioner kroner ble tildelt til 1213 små og store prosjekter, både lokalt i Østlandsområdet og til viktige nasjonale tiltak.**
- **295,4 millioner kroner til allmennyttige investeringer.**
- **43,1 millioner kroner ble brukt til å skape aktivitet knyttet til tildelinger og investeringer, herunder rabattert husleie og formålsaktivitet i kulturhuset Sentralen i Oslo.**

I 2018 mottok stiftelsen 4.058 søknader, og tildelte 437,7 millioner kroner til 1.213 ulike tiltak. Tilsvarende tall for 2017 var 2.935 søknader, og 390 millioner tildelt til 960 tiltak.

Allmennyttige investeringer

I 2018 ble det gjort allmennyttige investeringer for 295,4 millioner kroner, brukt til strykeinstrumenter som langtidslånes til musikere, innkjøp av kunst som deponeres på norske kunstmuseer og et eiendomskjøp.

Etter initiativ fra Frammuseet kjøpte stiftelsen i juni en nabotomt til museet. Hensikten er å gi museet mulighet for å utvide virksomheten og styrke det felles museumsområdet på Bygdøyenes.

Videre kjøpte stiftelsen i november kunstverket «Das Soldatenbad» av Ernst Ludwig Kirchner (1880–1938), som blir en del av Nasjonalmuseets samling når nybygget åpner på Vestbanen.

BIDRAG TIL GODE FORMÅL

[TALL I MILLIONER KRONER]

Siden starten har Sparebankstiftelsen DNB bidratt med over 5 milliarder kroner til gode formål. Søylen viser bidragene år for år.

Fire formålsområder

Sparebankstiftelsen DNB prioriterer meningsfylte aktiviteter for barn og unge innenfor følgende formålsområder:

- Kunst og kultur
- Nærmiljø og kulturarv
- Natur og friluftsliv
- Idrett og lek

Innenfor disse områdene er stiftelsens hovedmålgruppe barn og unge opp til ca 25 år. Dette er ikke til hinder for å støtte tiltak som kommer hele befolkningen til gode.

Sparebankstiftelsen DNB ønsker å bidra til et samfunn med aktive og ansvarsbevisste mennesker. Det er viktig med arenaer som gir tilknytning og tilhørighet, også for å hindre at mennesker faller utenfor. Derfor velger stiftelsen å satse

innen viktige fellesområder – og på tiltak som skaper deltakelse og engasjement.

Geografisk fordeling

Over tid skal minst 75 prosent av stiftelsens tildelinger og investeringer gå til stiftelsens geografiske kjerneområde, som er det opprinnelige hjemmeområdet for Sparebanken NOR: Fylkene Østfold, Oslo, Akershus, Oppland, Buskerud, Vestfold og Telemark, og Ringsaker kommune i Hedmark.

Lokale tildelinger skjer på bakgrunn av innsendte søknader til to årlige søknadsfrister, 1. februar og 1. september. Det legges særlig vekt på at tildelingen utløser egeninnsats og lokalt engasjement.

Det gis også tiltak av nasjonal betydning over hele landet. Dette gjelder prosjekter i regi av landsomfattende organisasjoner, museer, kunstnerhjem og kulturminner av nasjonal betydning.

For å bidra til å utvikle nye løsninger på viktige samfunnsutfordringer, gis det også støtte til sosiale entreprenører også på områder som ellers faller utenfor de prioriterte formålene.

Alle tildelinger av midler gjøres av styret etter innstilling fra administrasjonen.

Opprinnelsen

Stiftelsen ble etablert høsten 2002 da tidligere Gjensidige NOR Sparebank ble omdannet til aksjeselskap. Sparebankfondet ble lagt i en nyopprettet stiftelse, som benyttet kapitalen til aksjeinnskudd i den omdannede banken. Gjensidige NOR Sparebank og DNB fusjonerte i 2003, og Sparebankstiftelsen DNB er i dag største private eieren i DNB, med 8 prosent av aksjene.

Den første sparebanken var Christiania Sparebank, som ble etablert i 1822.

Sparebankstiftelsen DNB har gjort om bankens gamle hovedkontor i Øvre Slottsgate 3 til kulturhuset Sentralen med scener, produksjonsrom, spisesteder og kontorplasser for over 350 mennesker som jobber med kulturproduksjon og sosialt entreprenørskap. Stiftelsens administrasjon har også kontor her.

Hva brukes pengene til?

De siste årene har stadig flere søkt om støtte til kompetanseheving og formidlingsprosjekter. Herunder lokale foreninger som ønsker å kurse trenere og ledere, opplæring innen tradisjons-håndverk eller andre typer undervisningsprosjekter.

Svært mye midler har gått til forskjellige former for utstyr. Det være seg utstyr

til trening, som vant, mål, tidtakersystem og så videre, utlånsutstyr til idrett og friluftsliv eller håndverksutstyr.

Videre gikk det i 2018 mye midler til å oppgradere og restaurere bygninger som er i bruk som forsamlingshus, kulturhus, klubbhus eller rastehytter. Det ble også tildelt mye midler til forskjellige former for aktivitetsanlegg, som idrettsbaner, treningsparker eller lekeplasser.

VI BIDRAR TIL ET BEDRE SAMFUNN VED Å STØTTE TILTAK SOM:

Skaper møteplasser for tilhørighet > Fellesskap

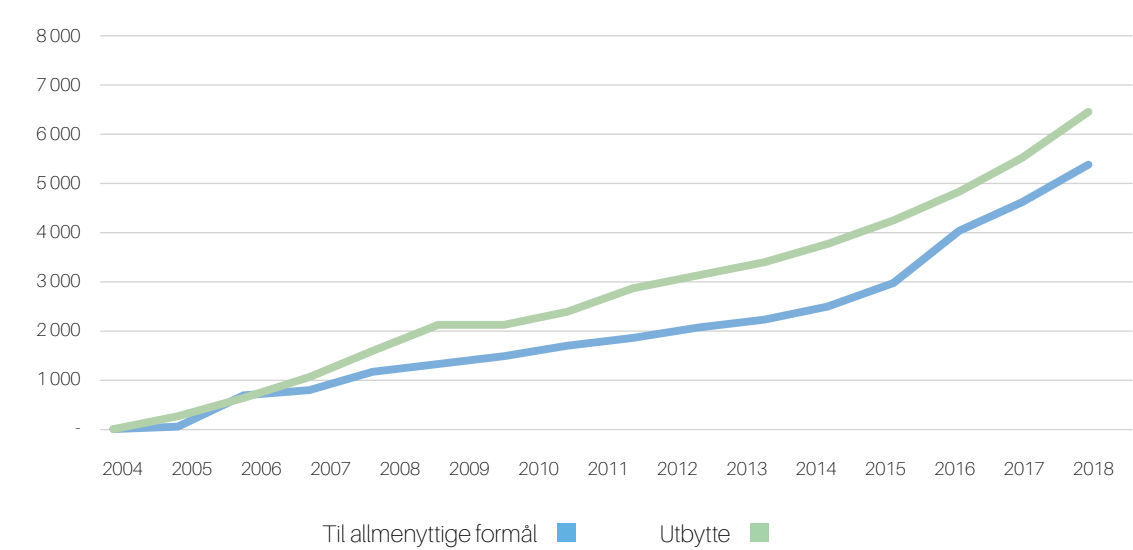
Utløser dugnad og medvirkning > Frivillighet

Fremmer mestring og læring > Ferdigheter

Utvikler rollemodeller > Forbilder

BIDRAG TIL ALLMENNYTTIGE FORMÅL OG UTBYTTE

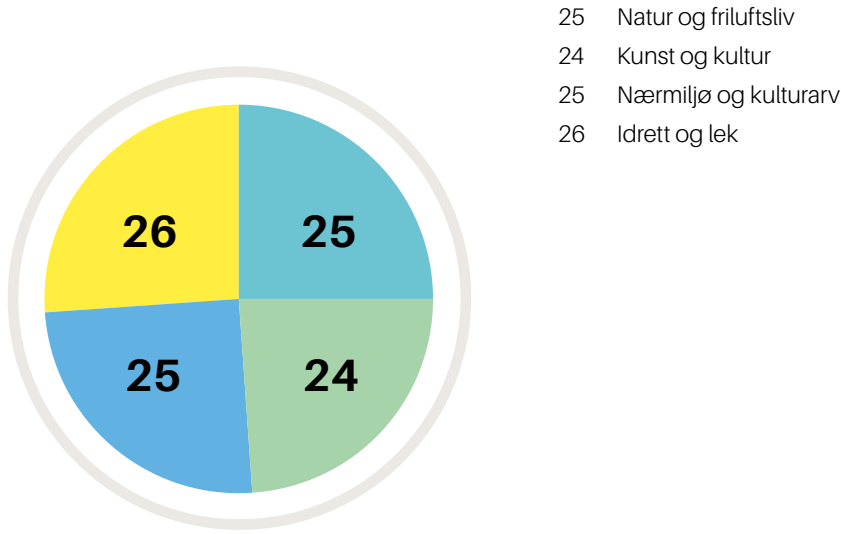
[TALL I MILLIONER KRONER]

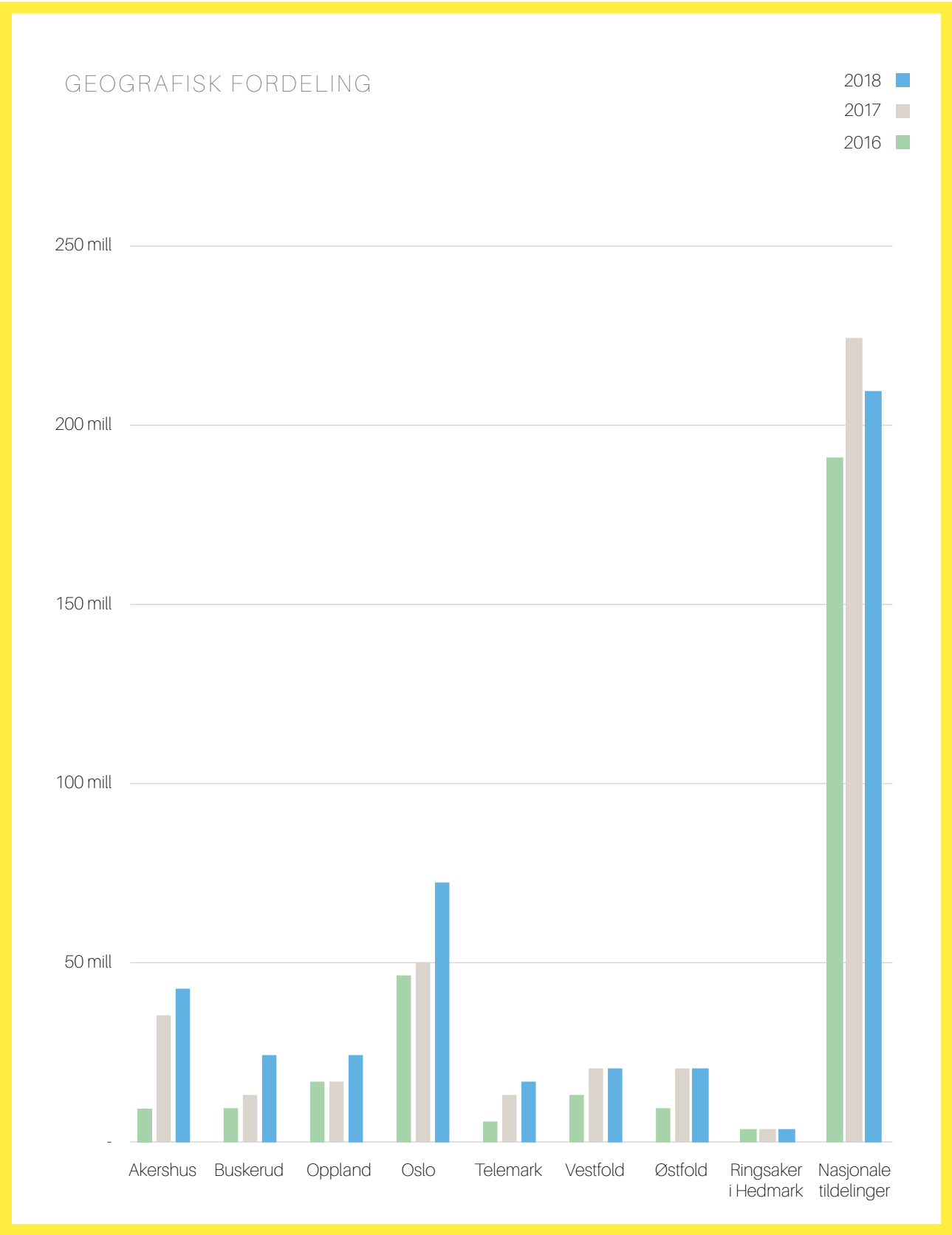
Stiftelsen eier 8 prosent av DNB, og utbyttet er førende for hvor mye som kan brukes til allmennyttige formål. Grafen viser utbyttet stiftelsen har mottatt fra DNB siden 2003 og beløp brukt til allmennyttige formål (akkumulert).

TILDELINGENE FORDELT PÅ FORMÅL I 2018

[TALL I PROSENT]

Stiftelsen prioriterer meningsfylte aktiviteter for barn og unge innenfor fire formålsområder. Lokale organisasjoner mottar mest midler fra Sparebankstiftelsen DNB.

Det gis støtte til lokale tiltak dersom prosjektet finner sted i Østfold, Oslo, Akershus, Buskerud, Vestfold og Telemark, Oppland og kommunen Ringsaker i Hedmark. Dette er områder hvor stiftelsens penger opprinnelig kommer fra. Er prosjektet av nasjonal verdi, gis det støtte til hele landet.

DE 20 MEST TILDELTE KATEGORIENE

	Mill.kr
Kompetanseheving (lederopplæring, kurs, undervisningsprosjekter)	73,8
Oppgradering av bygninger (velhus, drivhus, klubbhus, turhytter)	54,0
Aktivitetsanlegg (pumtrack, idrettsbaner, skateanlegg, lekeplasser, treningsparker, discogolf, hinderløyper)	54,0
Utstyr til idrett og trening (vant, mål, nett, bordtennisbord, tidtakersystem, dekke, basketballkurver, apparater)	24,7
Data/TV-utstyr (til undervisning, formidling og fremvisning)	10,4
Lys- og lydanlegg	9,7
Bearbeiding av snø og is (løypemaskiner sov.)	7,8
Båter og båtutstyr	7,2
Utlånsutstyr	5,7
Kampanjer og informasjonstiltak	5,6
Musikkinstrumenter	5,6
Rasteplasser (gapahuker, lavvo, bord, benker, grillplass)	5,4
Utstyr til kunst og håndverk (symaskiner, keramikkovn, verktøy, materialer, stoff, garn)	4,0
Friluftsutstyr (kart, truger, redningsvester, kompass, stormkjøkken, turutstyr, bålpanne)	2,6
Lekeutstyr og aparater	2,5
Utstyr til koding og mekking	2,3
Hageutstyr	1,9
Komposisjon, manus	1,9
Utstyr til film og foto	1,9
Mat- og kjøkkenutstyr	1,9

Fordeling av midlene med utgangspunkt i hva hver enkelt organisasjon har søkt om midler til i 2018. Tabellen viser de 20 mest tildelte kategoriene.

Verdens Kuleste Dag 2018

1. september 2018 ble Verdens Kuleste Dag arrangert for sjette gang. Dette er en gratis aktivitetsdag på Akershus festning, i regi av Sparebankstiftelsen DNB.

35 organisasjoner, fra Naturhistorisk museum til Tøyen sportsklubb, hadde forberedt et mangfold av aktiviteter for barn og unge.

– Vi er opptatt av at barn og unge skal få prøve gode aktiviteter uten at det koster noe. På Verdens Kuleste Dag kan de teste aktiviteter innen idrett, friluftsliv og kultur – eller få et innblikk i vitenskapens verden. Organisasjonene har med seg pedagoger, trenere og andre som bidrar med opplæring og informasjon, sier Marcus Christensen, ansvarlig for Verdens Kuleste Dag i Sparebankstiftelsen DNB.

Rundt 30.000 mennesker deltok. Alle organisasjonene som deltar med aktiviteter har fått økonomiske bidrag av Sparebankstiftelsen DNB.

Verdens Kuleste dag 2018. Hos Oslo Vikings fikk barna teste amerikansk fotball.

Utdeling av kunststipendet 2018

Sparebankstiftelsen DNB deler hvert år ut et kunststipend og holder en gruppeutstilling i samarbeid med Oslo Kunstforening. I 2018 mottok Eirik Sæther Sparebankstiftelsen DNBs kunststipend – overrakt av juryleder Sabrina van der Ley under åpningen av den årlige gruppeutstillingen på Oslo Kunstforening.

Hendelser 2018

Fem år med Norsk Smaksskule

I 2018 markerte Norsk Smaksskule fem år. Gjennom disse årene har omtrent 80.000 barn fått muligheten til å gjøre seg kjent med, sette ord på og gjenkjenne ulike genuine smaker. Sparebankstiftelsen DNB har vært med og finansiert smaksskolen helt fra starten.

Norsk Smaksskule er et prosjekt i regi av

Norsk Kulturarv, etter idé fra Arne Brimi. Skole- og barnehageansatte får faglig påfyll til hvordan de skal jobbe med smak, mat og råvarer med barna, gjennom gratis kurs. Tilbakemeldinger i rapporter og på Facebook, viser at inspirerte deltakere skaper stor aktivitet på sine hjemmearenaer.

Utredet Nasjonalgalleriets framtid

I desember 2018 ble det kjent at Nasjonalmuseet og Sparebankstiftelsen DNB går i gang med et forprosjekt for å utrede en løsning for fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet. Tanken er å gjøre Nasjonalgalleriet til et åpent og levende hus for publikum, med kunsten i sentrum.

Mer lagringsplass for kajaker gir større padlemuligheter for barn og unge

Oslo Kajakklubb fikk støtte til bygging av flytebrygger for lagring av kajaker. I 2018 sto anlegget klart. Dermed kan kajakklubben øke tilbudet for barn og unge betraktelig, og flere kan lære å padle. Aktivitetstilbudet har svært lave kostnader for barn og unge som gjør at mange kan delta og ha glede av tiltaket.

Gledesspredere på scenen

Villekulla Barne- og ungdomsteater består av rundt 230 barn og unge i alderen 5 til 18 år fra hele Østfold. Her får de utfolde seg innenfor sang, dans og drama. I 2018 fikk teatret støtte til rekvisita, kulisser og kostymer til sine oppsetninger. Dette året fremførte de blant annet en fantastisk utgave av Fame på Sarpsborg Scene.

Prosjekt #Oslokassa

Å ha et meningsfylt innhold i hverdagen er viktig. Derfor har Flexbo, en kommunal tjeneste for beboere som av ulike grunner får bo-oppfølging, i bydel St. Hanshaugen i Oslo, startet et fuglekasseprosjekt. I 2018 fikk de støtte til å produsere små hus for fugler og flaggermus, og nå er fuglekassene hengt opp rundt omkring i byen.

Hage til inspirasjon og glede for alle

I sentrum av Seljord i Telemark har Seljord Økologiske Hage laget hageanlegg med plass til skolehage, demonstrasjons-hage, parseller og prydhage. Anlegget er åpent for alle og er en grønn møteplass for kunnskapsutveksling. I juni 2018 meldte hagelaget tilbake at grunnarbeidene var gjennomført, alle bed var opprettet, og alle plantene som ble sådd tidligere denne våren ble plantet ut.

Et sted å møtes og nyte sjøen

Dugnadsgjengen i Kjærnes Vel i Akershus har med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB sørget for at barn og unge i området har fått et nydelig sted å møtes og nyte sjøen sammen. «Sommeren 2018 var spesielt varm og lang, så vi fikk virkelig valuta for innsatsen og pengene. I perioder var det smekk fullt der hver dag – hele dagen,» skriver veiet i slutt-rapporten til Sparebankstiftelsen DNB.

To nye matkultur- sentre for barn

Geitmyra Matkultursenter for barn jobber for at barn og unge skal bli glad i mat som gjør dem godt, og har kurslokaler på et gammelt gårdstun på Sagene i Oslo. I mars 2018 overrakte gavesjef Sissel Karlsen i Sparebankstiftelsen DNB 8,4 millioner kroner til opprettelse av nye matkultursentre i Kristiansand og Ringsaker. Tildelingen ble feiret med pizzabakefest sammen med klasse 6C fra Grünerløkka skole.

Bygget utkikkstårn på dugnad

Vestskogen Vilt- og Fiskevernforening i Sande i Vestfold bygget på dugnad opp et flott utkikkstårn i 2018, med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB. Tårnet ligger 530 moh og har fantastisk utsikt i alle retninger. Tårnet er åpent for alle, og er et fint turmål.

Kompetanse- heving for førere av rednings- hunder

Norske Redningshunder skal gjennomføre et stort kompetanseløft som vil bidra til å gjøre de frivillige hundeførerne enda bedre rustet til å redde liv over hele Norge. Organisasjonen fikk 3 millioner kroner til kompetansehevende tiltak i 2018.

Økt kunnskap om bunadstradisjoner

For å øke kunnskapen om bunadstradisjoner og bunadshåndverk, har Norges Husflidslag satt i gang et prosjekt sammen med Noregs Ungdomslag, Norsk institutt for bunad og folkedrakt, Norsk Folkedraktforum og Studieforbundet kultur og tradisjon. På bildet mottar representanter for samarbeidsorganisasjonene 775.000 kroner til prosjektet fra Ane Marte Ringstad og Linn Cathrine Lunder i Sparebankstiftelsen DNB.

Mer formidling på Sigrid Undsets hjem

I juni 2018 fikk Lillehammer Museum tildelt i overkant av 1,1 millioner kroner til å utvide publikumsbygget på Bjerkebæk for økt aktivitet og god formidling. Publikumsbygningen ligger i tilknytning til Sigrid Undsets hjem, der hun bodde frem til sin død i 1949. Stiftelsen har også tidligere bidratt med støtte til byggingen av publikumsbygget.

IDRETT OG LEK

TRIVSELSBANE: Jentelagene til Finstad SK trives godt på den flotte fotballbanen.

Idrett er den største fritidsaktiviteten og fellesskaps-arenaen for barn og unge. 109 millioner kroner ble gitt til formålet Idrett og lek i 2018.

Sparebankstiftelsen DNB støtter prosjekter i regi av idrettslag og andre idrettsorganisasjoner, som bidrar til fellesskapsarenaer, økt aktivitet for barn og unge samt talentutvikling.

Innen formålet idrett og lek prioriterer Sparebankstiftelsen DNB å:

- Bidra til idrett for alle, også ved å utvikle ledere og trenere
- Legge til rette for egenorganiserte aktiviteter
- Støtte talentutvikling

Idrett for alle

82 prosent av tildelingene til formålet Idrett og lek er tildelt tilrettelegging slik

at flere kan være med i organisert idrett.

Mer enn 9 av 10 barn i Norge er innom en form for organisert idrett i løpet av oppveksten, men mange faller fra gjennom tenårene. Det er et mål at flere deltar i fysisk aktivitet over en lengre periode. Stiftelsen gir derfor organisasjoner og lag støtte til utstyr og tilrettelegging slik at flere kan være med i organisert idrett.

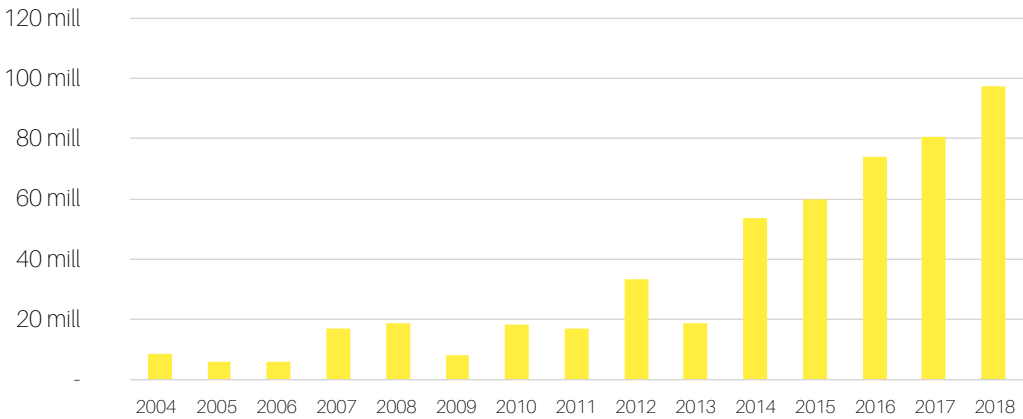
Svært mye av støtten til idrettslag går til forskjellige former for utstyr. 24,7 millioner kroner ble tildelt idrettsutstyr i 2018. Dette inkluderer for eksempel bordtennisbord, fotballmål, tidtakersystem, utlånsskøyter, judomatter og skiutstyr. I tillegg bidrar stiftelsen til klubbhus og idrettsanlegg som møteplass for sosialt fellesskap.

Flere kunstisbaner i nærmiljøet

Det gis også større tildelinger til særforbund og andre landsomfattende organisasjoner som legger til rette for økt deltakelse og rekruttering rundt omkring i lokalmiljøene.

En av disse var Norges Ishockeyforbund som i 2018 ble tildelt 10 millioner kroner til inntil ti kunstisbaner i samarbeid med Norges Bandyforbund og Norges Skøyteforbund. Planen er å etablere enkle, utendørs isflater knyttet til skoler, parker og så videre. Banene skal være flerbruksflater, slik at de kan brukes til annen aktivitet utenfor vintersesongen.

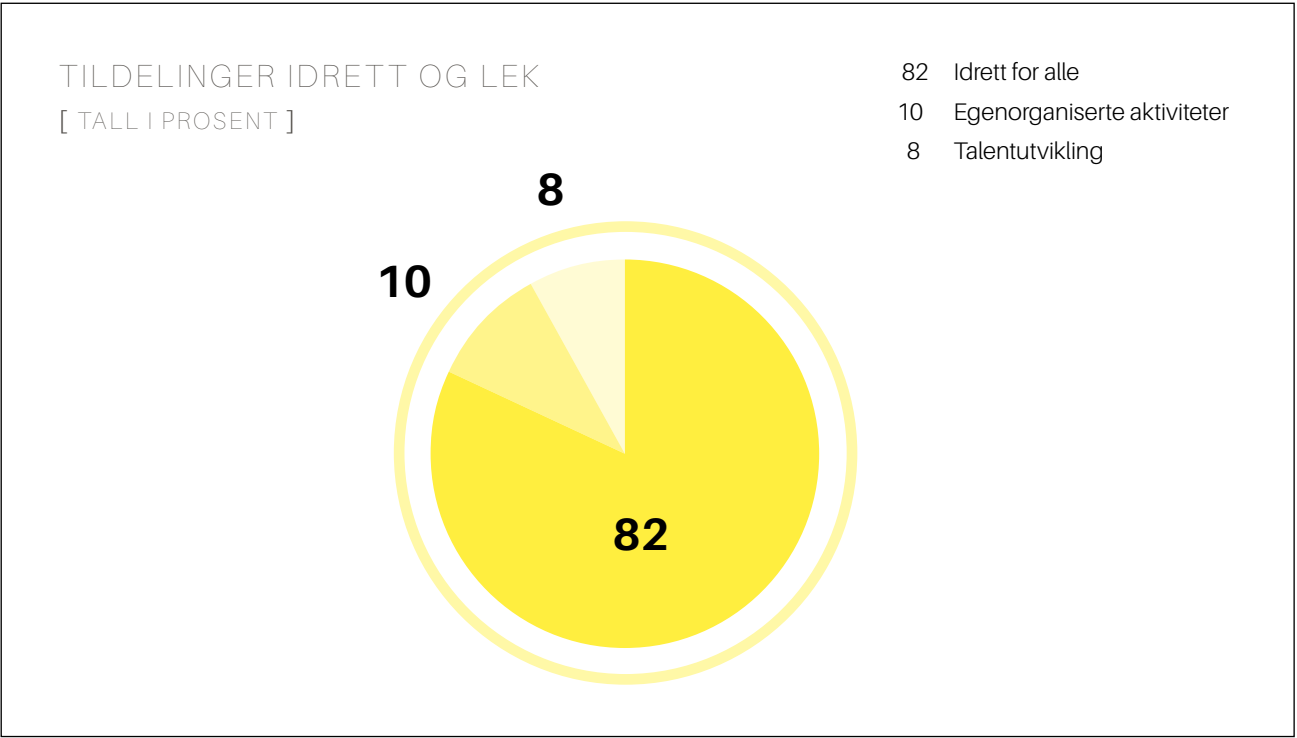
TILDELINGER TIL IDRETTSORGANISASJONER 2004-2018

Idrettslag er den organisasjonstypen som samlet har fått mest i støtte fra Sparebankstiftelsen DNB. Over 500 millioner kroner er gitt til idrettsorganisasjoner siden 2004. I 2018 ble nesten 100 millioner kroner tildelt idrettsorganisasjoner.

FLERE KUNSTISBANER I NÆRMILJØET: I 2018 fikk Norges Ishockeyforbund tildelt 10 millioner kroner til inntil ti kunstisbaner i samarbeid med Norges Bandyforbund og Norges Skøyteforbund.

82 prosent av tildelingene til formålet idrett og lek er tildelt utstyr og tilrettelegging slik at flere kan være med i organisert idrett.

Utlånsordninger gir flere muligheten til å være aktive

Tilbudet av utlånsutstyr har økt kraftig de siste årene, og stiftelsen får mye søknader om støtte til sports- og fritidsutstyr som lånes ut fra forskjellige utlånsordninger. Slike ordninger gjør at folk kan få prøve ut ulike idretter og aktiviteter uten å måtte investere i dyrt utstyr.

En av utlånsordningene som fikk støtte til sports- og fritidsutstyr i 2018 var Bua Hadeland, i regi av Gran og Lunner kommune. Bua er en gratis utlånsordning som har dukket opp flere steder i landet.

Økt bidrag til kompetansehevende tiltak

De fire siste årene har andelen av tildelinger til kompetansebyggende tiltak økt. Dette gjelder også innenfor idrettsfeltet.

Midlene går til tiltak for å utvikle trenere og andre ledere, som kan bidra til bedre tilbud, mindre frafall og bedre rammer for frivillig engasjement. Ved å inkludere ungdom i trener- og lederroller, skapes større plass til de som ikke nødvendigvis er opptatt av å bli best.

For eksempel fikk Norges Bryteforbund 3 millioner kroner til utstyr og kompetansehevende tiltak i 2018. Dette

er en videreføring av forbundets vellykkede prosjekt med å utdanne trenerne og bidra med utstyr til klubbene, som de fikk 2,2 millioner kroner til i 2016. En satsning på håndbak innlemmes også i prosjektet.

BUA HADELAND: På samme måte som du går på biblioteket og låner bøker kan du gå til Bua og låne sports- og fritidsutstyr.

Innsats for fellesskapet

Idrettslagene gjør en viktig innsats for å sørge for at hvem som helst kan være i gratis aktivitet i nærmiljøet, gjennom å vedlikeholde løyper, gjøre idrettsanlegg tilgjengelige og lignende.

Videre involverer mange idrettslag seg i å skape aktiviteter som skaper mer inkluderende nærmiljø, gjerne i samarbeid med andre frivillige organisasjoner eller skolen. Lagene beskriver i søknader at de for eksempel tilbyr lekselesing for trening, gjør hallene tilgjengelige for aktivitet og sosialt samvær for barn og unge, samarbeider med asylmottak og gamlehjem, har idrettsfritidsordninger, sommerskoler og så videre.

Egenorganisert aktivitet

Ikke alle finner seg til rette i den organiserte idretten, og egenorganiserte aktiviteter når mange av disse. Eksempler på anlegg for uorganisert aktivitet og egentreng som har fått støtte er sykkel-

parker, hinderløyper, parkouranlegg og skateparker. Stiftelsen bistår gjerne i prosjekter der ungdommer selv eier ideene, planleggingen og gjennomføringen.

Talentutvikling

Toppidrett er en viktig faktor for høy deltakelse og engasjement i norsk idrett. Toppidrettsutøvere er forbilder, skaper oppmerksomhet og bidrar til felles opplevelser og stolthet. Å utvikle ferdigheter

og lykkes i en idrett er også viktig både for personlig mestring og sosialt fellesskap.

Stiftelsen støtter utvikling av idrettstalenter, med vekt på idretter som selv har begrensede økonomiske ressurser. For å bidra til samarbeid på tvers av idrettsgrener og særforbund, støttes også felles initiativer for talentutvikling og kompetanseoppbygging, i regi av Olympiatoppen og Norges Idrettshøyskole.

FRIVILLIG GRESSKLIPPER-ANSVARLIG: Skal noen spille fotball må andre klippe gresset.

TIPP TOPP GRESSMATTE: Finstad SK i Eidsvoll kommune har blant annet fått støtte til traktorgressklipper til fotballbanen.

FULL RULLE: Nittedal Rulleklubb har som mål å aktivisere barna med egenorganisert aktivitet, enten de driver med skateboard, sparkesykkel eller sykkel. Klubben fikk støtte til å anlegge «Rotnes rullepark – et anlegg for alle som ruller». Høsten 2018 sto anlegget klart til bruk.

Økt aktivitet i utendørs treningsparker

I Norge finnes det over 800 gratis utendørs treningsparker. For at flere skal bruke parkene har Foreningen For Egenorganisert Idrett fått støtte til å spre inspirasjon og informasjon om parkene.

De har gjort en formidabel jobb med å kartlegge alle aktivitetsparkerne, og har utviklet både nettsider og en app med oversikt over hvor du finner parkene og hvilke apparater du finner her. Du finner både informasjon og foto fra hver park.

Løsningen lanseres våren 2019.

– Det vil også være mulig å foreslå endringer og legge til foto og informasjon der det trengs. Og du kan gi karakter til parkene, forteller Lasse Tufte i Foreningen For Egenorganisert Idrett.

På treningsparker.no vil du etter hvert også finne filmer som viser hvilke øvelser du kan gjøre på de ulike apparatene og hvordan du gjør dem riktig. Det vil være øvelser for alle – fra ny-begynnere til viderekommende.

Målet er å skape mer aktivitet.

For å skape mer aktivitet i Norges over 800 aktivitetsparker har Foreningen For Egenorganisert Idrett fått støtte til å spre inspirasjon og informasjon om parkene. Våren 2019 lanseres treningsparker.no. Bildet er fra Sophus Bugges plass på Fagerborg i Oslo. Parken er finansiert blant annet med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB.

Asker Cykleklubb fikk i 2018 støtte til å bygge videre på sykkeløypa i Vardåsen ski-senter, som brukes til sykling på sommeren, samt støtte til utlånsutstyr slik at flere får anledning til å prøve seg på en fin aktivitet.

Seilegruppa til Nesøya Idrettslag i Akershus startet for noen år siden seil-aktivitet for ungdomsskolettrinnet, kalt Ung:Seil. Dette har vært en suksess, og i 2018 fikk laget støtte til båter slik at flere får et seiletilbud. Seilerne bruker kun klubbens utstyr, hvilket gir seilglede for mange.

Breddeklubben Drammens Ballklubb vektlegger å få med flest mulig, lengst mulig. Medlemmene er aktive innen fotball, bandy, ski, allidrett, idrettsfritidsordning og E-sport. I 2018 fikk klubben støtte til lydanlegg.

For karateutøvere som trener mye og på høyt nivå er det viktig for å unngå skade å kunne trene på et gulv med en viss fjæring. Etter stor dugnadsinnsats, og støtte fra Sparebankstiftelsen DNB, kunne Skorve Karateklubb åpne sin egen «dojo» i februar 2018. Dermed kan de tilby et langt bredere treningstilbud. Etter åpningen melder klubben om sterk vekst i antall utøvere og nivå.

I 2018 fikk Norges Basketballforbund 3,25 millioner kroner til å etablere «inkludert basket» ved 16 skoler over en periode på 3 år. Aktiviteten skal foregå i SFO-tiden, og opplegget vil være gratis for elevene.

Etter mange måneder med planlegging og jobbing sto Ormåsen aktivitetspark klar til bruk i oktober 2018. Dermed har Ormåsen Grendeutvalg sørget for et helårs lavterskeltilbud for alle som vil komme seg ut av sofaen. Parken ligger sentralt plassert på Ormåsen med umiddelbar nærhet til Ormåsen Skole, og kan dermed benyttes til fysisk aktivitet i skoletiden.

Torpa Idrettslag har gjennom mange år driftet en lysløype i lokalmiljøet som er svært aktivt i bruk hele skisesongen. På grunn av nybygging i området, søkte laget om støtte til å legge om traséen. I begynnelsen av januar 2019 kunne de endelig erklære den nye lysløypa for åpnet.

URBAN MORO: Takket
være ildsjeler har barn og
unge i Gamlebyen i Oslo
fått en aktivitetspark de
kan være stolte av.

NÆRILJØ OG KULTUR- ARV

Nærmiljø og kulturarv er viktig for fellesskapsfølelse og identitet. 111,8 millioner kroner ble gitt til dette formålet i 2018, fordelt på 296 tildelinger.

Pengene er fordelt på en mengde ulike tiltak som bidrar til å styrke nærmiljøet: Gode møteplasser, fritidsaktiviteter som gjør at flere barn og unge opplever tilhørighet og prosjekter som tar vare på kulturarven.

Innenfor formålsområdet Nærmiljø og kulturarv prioriteres støtte til:

- Arenaer som bidrar til livsmestring og deltakelse for barn og unge
- Stedsutvikling som skaper gode møteplasser og aktive nærmiljøer
- Å formidle historien og videreføre tradisjoner ved at flere opplever og bidrar til kulturarven
- Ungdoms deltakelse i demokratiet

Arenaer for tilhørighet

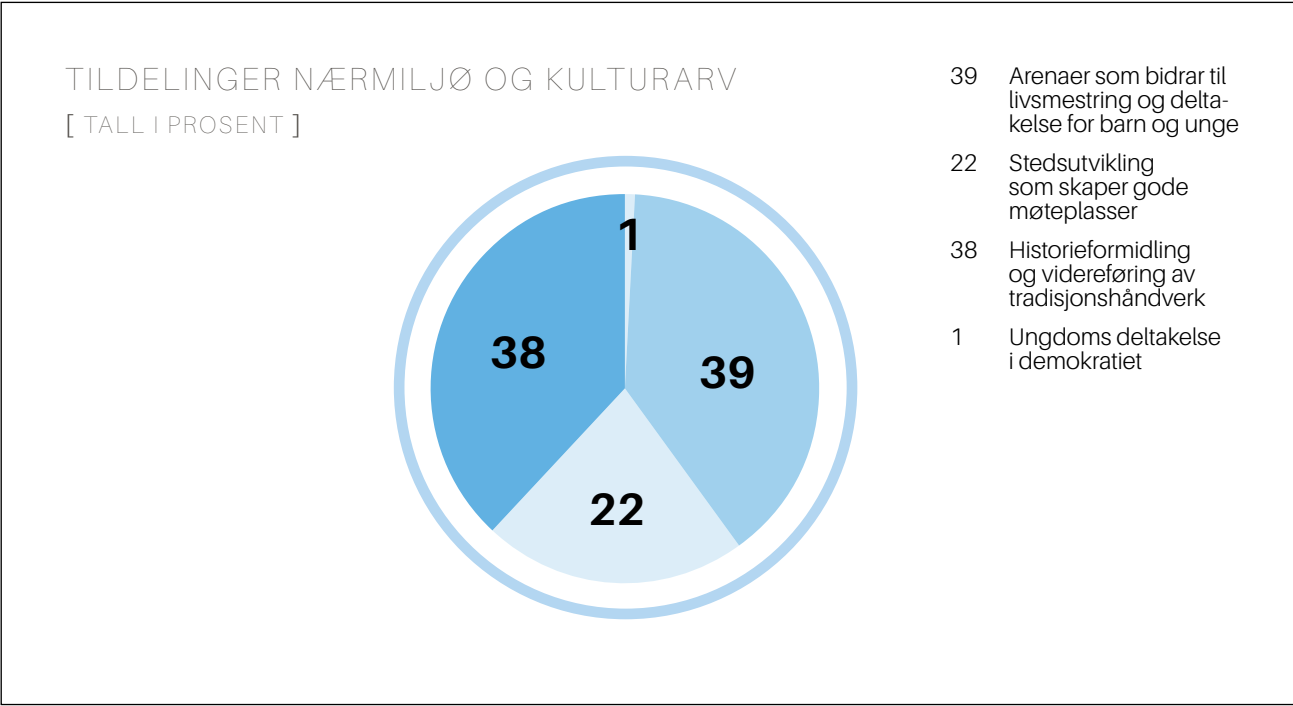
For å hindre at barn og unge faller utenfor støtter stiftelsen arenaer som skaper tilhørighet gjennom deltagelse i kultur, idrett og friluftsliv. Stiftelsen ønsker å bidra til at alle barn og unge har en meningsfylt fritid, gjennom å stimulere til samarbeid mellom sektorer og interessegrupper i lokalsamfunnet og styrke frivillighetens rolle.

I 2018 inviterte Sparebankstiftelsen DNB frivillige organisasjoner i samarbeid med skoler og bibliotek på Østlandet til å søke støtte til «Arenaer for tilhørighet». Den nye støtteordningen skal bidra til at barn og unge treffes og får brukt ferdighetene sine. Målet er at flere skal oppleve tilhørighet.

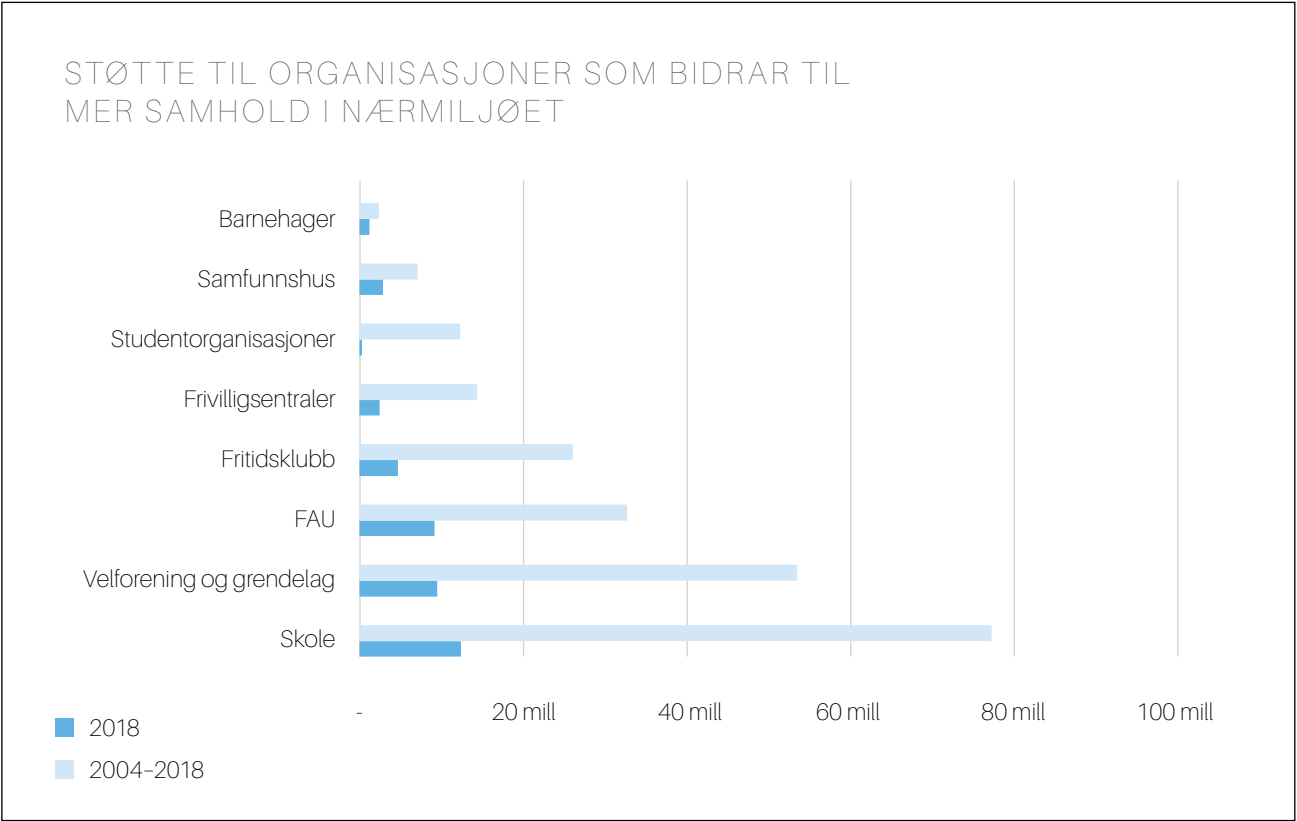
– Vi vil støtte fritidsaktiviteter der barn og unge får holde på med ting de liker og mestrer, og hvor de blir en del av et fellesskap, sier Linn C. Lunder, som er ansvarlig for formålsområdet Nærmiljø og kulturarv i Sparebankstiftelsen DNB.

Høsten 2018 ble til sammen 18,8 millioner kroner fordelt på 40 prosjekter. Fritidstiltakene som har fått støtte foregår på skoler eller biblioteker på Østlandet. Minst tre organisasjoner eller grupperinger samarbeider om organiseringen av tiltaket, hvorav én av disse er et bibliotek eller en skole. En eller flere frivillige organisasjoner er også med, for eksempel FAU, husflidslaget eller idrettslaget.

Ny søknadsrunde ble utlyst i februar 2019.

Figuren viser fordelingen av 111,8 millioner kroner som ble tildelt prosjekter innen formålet Nærmiljø og kulturarv i 2018.

Grafen viser totalt beløp gitt til de ulike type virksomhetene siden 2004, og beløp gitt i 2018.

MØTEPlass: Kulturgruppa i FAU ved Sinsen skole fikk støtte i Sparebankstiftelsen DNBs nye støtteordning «Arenaer for tilhørighet». De skal tilrettelegge skolebiblioteket som møteplass utenom skoletiden, i samarbeid med Sinsen skole, FAU i Sinsen barnehage og Sinsen Kulturhus.

– Det er viktig for oss at flere aktører samarbeider om prosjektet. Vi mener at fellesskapet i lokalmiljøet styrkes når det skapes relasjoner mellom flere aktører i lokal-samfunnet. Vi tror også at når organisasjoner utenfor skolen og biblioteket er med på prosjektet, sørger de for at flere får høre om tilbudet og at flere kan delta, sier Lunder.

Skolen og biblioteket er valgt som arenaer fordi disse når bredt ut og gir flere muligheten til å delta.

– Når aktiviteten skjer på et sted der foreldre, barn og ungdom allerede har en tilknytning, blir tilbudet mer tilgjengelig for alle og lettere å gjøre kjent. Skolen og biblioteket er også i barnas nærmiljø. Korte avstander betyr mye for at alle skal ha muligheten til å delta, fortsetter hun.

Kartlegging

Forut for lanseringen av støtteordningen «Arenaer for tilhørighet» utredet stiftelsen behovet for tildelinger til inkluderingsarenaer som skal styrke barn og unges tilhørighet. En rekke organisasjoner som jobber for barn og unge bidro med innspill. Barn og unge var også vært en viktig kilde i kartleggingen gjennom prosjektet «Tilhørighet – de unges stemme», et samarbeid med Lindeberg skole, Ungt Entreprenørskap og Vista Analyse.

«Arenaer for tilhørighet» skal styrke barn og unges tilhørighet gjennom å:

- Støtte eksisterende og nye arenaer knyttet til skole og bibliotek, der barn og unge kan tilegne seg ferdigheter og bruke kompetansen sin.
- Stimulere til samarbeid mellom sektorer og interessegrupper i lokal-samfunnet.
- Sette søkelyset på frivillighetens rolle for å skape tilhørighet for flere i lokal-samfunnet, og utforske hvordan denne rollen kan styrkes.

«Eplekjekken»

Skole, bibliotek, idrettslag og bydel samarbeider om «epleslangprosjekt»

Sammen med mindreårige enslige flyktninger, og frivillige i alle aldre, går ungdom fra Groruddalen på etisk epleslang i eple-hagene i lokalmiljøet. Eplene blir til Lif Laga epledrink som selges til inntekt for samfunnsnyttige formål.

En rekke organisasjoner på Stovner i Oslo er involvert i prosjektet Lif Laga: Høybråten og Stovner Idrettslag, Foreningen One People, Stovner Media, Stovner videregående skole, Deichman Stovner og Bydel Stovner.

Høsten 2018 fikk prosjektet støtte til å etablere en eplehage på 30 trær, i ordningen «Arenaer

for tilhørighet». En egen ungdomsgruppe skal være med å plante og stelle trærne. Stovner videregående skole eier grunnen eplelunden skal stå på, og vil bidra med nødvendig stell og vedlikehold. Mye av rekrutteringen og planleggingen vil skje på biblioteket. Idrettslaget skal bidra med frivillige. På denne måten skapes en ny arena for ungdom i bydel Stovner.

Prosjektet har tidligere fått støtte til scooteren «eplekjekken», som gjør det lett å komme seg rundt med produktene og være med på aktiviteter, markeder og festivaler.

EPLEROSJEKTET: Ungdom fra Groruddalen går på etisk epleslang i eplehagene i lokalmiljøet. Eplene blir til Lif Laga epledrink som selges til inntekt for samfunnsnyttige formål.

Forebygge mot skolefrafall

Sparebankstiftelsen DNB bidrar til flere prosjekter som prøver ut nye måter å skape en skolehverdag som inkluderer flere.

Et av disse er programmet «Windjammer» som startet i 2018 i regi av skoleskipet Christian Radich, med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB. Windjammer er et selvutviklingsprogram for ungdom som er i ferd med å falle fra eller har droppet ut av videregående skole, og for ungdom som av andre grunner står utenfor arbeidsliv og utdanningssystem.

Programmet går over tre måneder, hvorav fire uker til sjøs på Christian Radich. Ungdommene får løse konkrete oppgaver sammen, oppleve nye kulturer og blir kjent med andre i samme situasjon. Her er fellesskapet viktig, og alle er avhengige av hverandre for å lykkes.

Høsten 2018 deltok 28 ungdommer fra hele landet på det første toktet om bord på Christian Radich.

– Av og til er ikke skolebenken riktig sted å oppdage hvem man er og hva man kan, derfor vil vi skape muligheten til å gjøre det i helt andre omgivelser, forteller Vidar Pederstad, direktør for Stiftelsen Christian Radich.

I 2019 skal det gjennomføres fire programmer med plass til 200 ungdommer.

Økt arbeidslyst på Østfold-skoler

Østfold fylkeskommune fikk 26,54 millioner kroner i 2016 til et treårig prosjekt for å fremme skoleelevers arbeidslyst og livskvalitet.

Prosjektet RØRE 6–19 handler om at god helse, god fysisk form, bra mat og nok søvn er en viktig forutsetning for læring.

Alle skoler i Østfold er invitert med i prosjektet ved at de kan søke støtte til tiltak som fremmer elevenes arbeidslyst, gjennom gode matopplevelser og aktivitet i skolehverdagen. 80 skoler hadde innen 2018 fått støtte, av Østfolds til sammen

125 grunnskoler og 14 videregående skoler. 16,6 millioner kroner er til nå tildelt 267 ulike prosjekter.

Prosjektet evalueres i regi av Høgskolen i Østfold. Så langt viser tilbakemeldingene fra rektorer at tiltakene i høy grad bidrar til å nå skolenes målsetninger.

Mål for prosjektet:

- Elevene skal få kunnskap om kosthold og fysisk aktivitet, og ferdigheter til å kunne gjøre gode valg for eget kosthold og aktivitetsnivå.
- Arbeidet med kosthold og fysisk aktivitet skal bidra til utjevning av sosial ulikhet.
- Elevene skal få kunnskap og ferdigheter om betydningen av nok søvn som forutsetning for læring.

(forsetter neste side)

WINDJAMMER: Programmet «Windjammer» foregår på Christian Radich, og skal forehindre frafall fra skole og arbeidsliv.

- De voksne rundt elevene skal ha kunnskap og ferdigheter om betydningen av godt kosthold, god fysisk form og nok søvn som grunnlag for læring.
- Prosjektet skal mobilisere ildsjeler og frivillige til innsats og arbeid med fysisk aktivitet og kosthold i skolen.

Det overordnede målet er at flest mulig elever i Østfold fullfører hele opplæringsløpet sitt med best mulig resultat.

Fysisk aktivitet på mange arenaer

Skolene utpeker en ansatt som RØRE-ambassadør, som sammen med rektor er ansvarlig for fremdrift og resultater i det helsefremmende arbeidet. De sørger for at ansatte og elever er involvert og motiverte

og jobber mot et felles mål. 87 ansatte har til nå vært RØRE-ambassadører.

Det vektlegges at fysisk aktivitet kan implementeres i mange fag i løpet av skoledagen, i tillegg kan skoleveien, pauser, fri-minutt, skolegården, ganger, korridorer og klasserom, samt skolefritidsordningen være arenaer for bevegelsesglede.

Eksempler på tiltak som har fått støtte gjennom prosjektet er frisbeeløype, utekjøkken og uteskole. Skolene oppfordres til å samarbeide med frivillige organisasjoner for å skape aktivitet for elevene.

Inspirasjonskilden

Skjønhaug skole og prosjektet Løp og spis, som fikk støtte i 2015, var inspirasjonskilden til RØRE. Skolen legger stor vekt på aktivitet i undervisningen og sunn mat.

– Når du kobler inn hele kroppen er det bra for læringen. Barna forbinder det de lærte med aktiviteten de gjorde – og at de hadde det gøy. Dette er flott både for barna og for meg. Vi får et avbrekk i hverdagen, og får mer overskudd, sier lærer Solveig Holm, lærer for første trinn på Skjønhaug skole.

Historie og tradisjoner

Kulturarven har betydning for folks identitet og selvforståelse, og de gir steder særpreg og egenart.

Derfor støtter stiftelsen prosjekter som øker kunnskapen om historie og kulturarv. Videre bidrar stiftelsen til at viktige kulturminner kan bli møteplasser og identitetsbærere i sine lokalsamfunn og støtter tiltak som ivaretar håndverks-tradisjoner.

Vandrerruter ispedd kulturminner

Mange av tiltakene som får støtte av Sparebankstiftelsen DNB kombinerer turglede med interessen for historie. Et eksempel på dette er Riksantikvaren og DNT som i fellesskap har skapt Historiske vandrerruter.

Enten du er historieinteressert eller ikke, åpner de historiske vandrerrutene opp for spennende oppdagelser for turgåere. Vandrerrutene viser fram biter av norsk historie: seterkultur, handelsveier, fangstruter og den tidligste turistferdselen i fjellet.

Prosjektet ble startet opp i 2012, med lansering av syv historiske vandrerruter i 2015 og 2016. I 2018 fikk vi fire nye historiske vandrerruter:

- Klassisk høyfjellsrute i Jotunheimen
- Stølsvandring i Valdres
- Historisk vandrerrute i Reisadalen i Nord-Troms
- Gamle Hadelandsvei gjennom Nordmarka

Rutene tilrettelegges av medlemsforeninger i DNT i samarbeid med lokale krefter.

På historiskevandrerruter.no kan du «oppdage» vandrerrutene, planlegge turen og finne lenker til mye spennende historie.

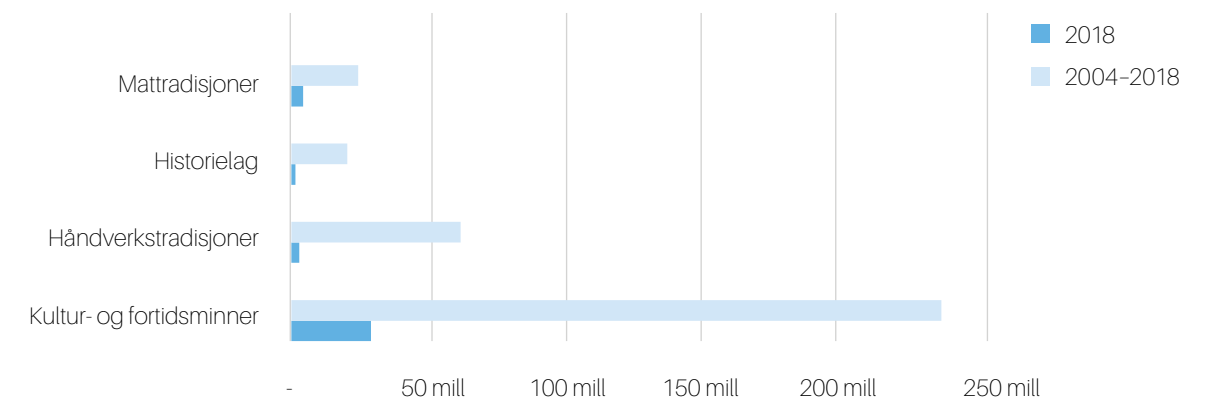
TUR- OG HISTORIEGLEDE:

Gamle ferdselsårer blir kjent for sin unike kulturarv og får nytt liv som attraktive turruter når Riksantikvaren og DNT tilrettelegger historiske vandrerruter.

LØPENDE LÆRING: Førsteklassingene på Skjønhaug skole lærer mens de er i aktivitet i gymsalen.

TILDELINGER TIL ORGANISASJONER INNEN KULTURARVFELTET

Grafen viser tildelinger gitt til organisasjoner som virker innenfor kulturarvfeltet, herunder for eksempel bygdetun, museer eller stiftelser som ivaretar kulturminner.

Trebåtene er tilbake i Akerselva

Akerselva Trebåtforening gjenskaper den gamle trebåtkulturen som en gang var, i elva som renner tvers gjennom Oslo.

Ser du på bilder av nederste del av Akerselva fra gamle dager kan du se båter som ligger fortoyd langs bredden på begge sider av elva. Båtene er fortoyd til trebrygger på en side, og til pæler ute i vannet på den andre siden.

Nå har frivillige i Akerselva Trebåtforening, satt ut pæler igjen. Og som i gamle dager ligger det trebåter side om side nedenfor Vaterlandsbrua.

– Jeg er glad i trebåter, og her ønsker vi å gjenskape en levende trebåthavn hvor folk kan komme og ro og lære om båtbygging, sier Ellen Jerstad, som har vært med å starte foreningen.

Gjennom å plassere de gamle båtene i elva, har de skapt et trivelig trebåtmiljø midt i Oslogryta. I tillegg til å pusse og ta vare på båtene, har de satt i gang et aktivt program for alle som er interessert, med roturer, sammenkomster og forestillinger med tematikk fra Akerselva.

– Vi opplever stort engasjement. Mange går forbi og ser at her skjer det noe, og kommer naturlig bort og tar kontakt. Jeg opplever stor raushet av folk som har lyst til å bidra. Vi får også god respons på at vi har skapt aktivitet her, og at vi holder det rent og trivelig. Det skaper trygghet, sier Jerstad.

Trebåtforeningen har fått støtte til oppretting av båt plasser, skilting og informasjon og verktøy, materialer og utstyr.

Blåser liv i det gamle

Odd Myrann, 89 år, husker godt trebåtene som lå her før i tiden.

– Det var et helt eget miljø ved båtene i elva, sier Myrann.

Familien hans bodde på Torshov og hadde båt liggende i Akerselva frem til rundt 1960.

– Båten brukte vi for å komme ut på hytta på Lindøya. Vi dorga også etter sjørret i bukta utenfor Bjørvika, sier Myrann.

– Jeg synes det er flott at de blåser liv i det gamle, og tar vare på Akerselvas båttradisjon. De slår pæler på nøyaktig samme måte som i gamle dager, sier han om den frivillige gjengen i Akerselva Trebåtforening.

– Her ønsker vi å gjenskape en levende trebåthavn hvor folk kan komme og ro og lære om båtbygging.

ELLEN JERSTAD, AKERSELVA TREBÅTFORENING.

Fra Akerselva og ut i Oslofjorden i en båt fra 1870.

UNGDOMSINITIATIV: →

Fritidsklubben Østsiden i Fredrikstad er en nyetablert fritidsklubb, startet på bakgrunn av et ungdomsinitiativ. Her ønsket de å tilby film- og medieproduksjon, og fikk støtte til utstyr til dette. I 2018 er tilbudet på plass og klubben opplever stor interesse fra filmglade ungdommer.

GJØR DET SELV: ↓

Neon aktivitetshus i Drammen fikk i 2018 støtte til dekor og utstyr til deres årlige Blåkkfestivalen. Klubben holder åpent hver dag for barn og unge fra 9 til 18 år. Ungdommene er selv med på å skape og arrangere festivalen.

Høgås Velforening i Notodden jobber for et best mulig miljø for de mange barnefamilie som bor i området. De ønsket støtte til en aktivitetspark for hele nærmiljøet. Høgåstunet Park sto klar i 2018, og velet er strålende fornøyd med resultatet. →

Takket være ildsjeler har barn og unge i Gamlebyen i Oslo fått en leke- og skatepark de kan være stolte av. Gamlebyen Sport og Fritid (GSF) er en ideell organisasjon drevet av barn og voksne i Gamlebyen. Dugnadsgjengen gjorde om en søppeldump til skatebowl. De har videreutviklet området til et urbant aktivitetsområde for barn og unge. GSF har fått bidrag siden 2007 til skate-bowlen og deretter til bygging av aktivitetsparken. I 2018 fikk de tildelt støtte til et forprosjekt som skal utrede videreutvikling av stedet til en utendørs kulturarena. ←

Tollerodden – kulturminnet som ble reddet av lokalbefolkningen

Tusenvis av dugnadstimer er lagt ned for å restaurere Tollerodden, båtbygger Colin Archers gamle hjem fra 1668. Frivillige krefter har forvandlet området til samlingssted for hele Larviks befolkning.

Huset er et kulturminne i særklasse, bygd på slutten av 1600-tallet. Men i 1980-årene var Tollerodden i ferd med å forfalle. Huset sto tomt og ble et arnested for husløse og festglade husokkupanter, forteller Hilde Borgir, styreleder i Stiftelsen Tollerodden.

Larvik kommune, som eide huset, fremmet forslag om salg. De hadde ikke økonomi til å prioritere stedet.

– Da reiste innbyggerne seg med store protester, avisskriverier og fakkeltog, sier Hilde, og heldigvis lyttet kommunestyret til folket. En nystartet venneforening ville utvikle et prosjekt for ivaretagelse av Tollerodden.

Det gikk imidlertid nesten ti år til, før Tolleroddens Venner fikk tillit og startkapital til å arbeide fram ideen om

et flerbruks kulturbygg. Men endelig, rundt 2001 startet restaureringen, i regi av Stiftelsen Tollerodden som ble opprettet som allmenntilgjengelig stiftelse av kommunen.

– Nå, 17 år senere kan vi straks ferdigstille et praktfullt kulturminne for den nette verdi av rundt 42 millioner kroner, og stor frivillig innsats, sier Hilde. Hun forteller at mange støttespillere har motivert ildsjelenes arbeid. Blant annet Kulturminnefondet, Riksantikvaren, Fram-

museet, Larvik kommune, Vestfold fylkeskommune og Sparebankstiftelsen DNB.

Huset er i dag ferdig restaurert. I tillegg er området rundt opparbeidet til rekreasjonsområde. Her er badestrand, plener, stier. En 1800-tallets hage er også gjen-skapt med nyttevekster og en «gledehage» med historiske roser.

Området brukes mye av Larviks befolkning som rekreasjonsområde og i forbindelse med arrangementer og åpne dager arrangert av stiftelsen. Sankt-hansaften kommer tusenvis til feiring på Tollerodden, en tradisjon med røtter fra mellomkrigstiden.

Den store dugnadsinnsatsen gjør også at mange i lokalbefolkningen har et nært forhold til Tollerodden.

– Folk i alle aldre er med på dugnadsinnsatsen og det er skapt et miljø med sterkt samhold rundt prosjektet. Nå ser vi «lys i tunnelen», etter en formidabel innsats og tålmodighet fra de frivillige, sier Hilde.

Overføring av gammel håndverkskunnskap til nye generasjoner

I restaureringsarbeidet har Stiftelsen Tollerodden fokusert på å ta i bruk gamle håndverkstradisjoner og overføre gammel kunnskap til nye generasjoner.

– Utallige fagområder har blitt utfordret. Snekkere har måttet lage egne verktøy, maleren lage maling selv, og mureren har måttet friske opp teknikker som rapping og bruk av kalkmørtel, forteller Hilde.

Videre har stiftelsen vært opptatt av at de firmaene som skulle arbeide på Tollerodden, hadde lærlinger og eller kontakt med de ulike yrkesfagene på videregående skole.

Kulturminnet som historieformidler

Mye kunnskap og historie formidles gjennom et slikt kulturminne. Både grevskapshistorie, kystkultur, maritim næring, stil- og bygningshistorie.

Skipskonstruktøren og båtbyggeren, Colin Archers liv og virke gjennom nesten 100 år, vekker også lokal og nasjonal historie til live. Gjennom Archers historie formidles skaperlyst og vitenskap, en tidsepoke med store økonomiske utfordringer, sjøredning og norsk polarhistorie.

Fremover vil stiftelsen jobbe videre med å skape kulturopplevelser og formidle historie, spesielt til barn og unge. I 2018 fikk de støtte av Sparebankstiftelsen DNB til å hente en av Colin Archers verdenskjente redningsskøyter, som er mer enn 100 år gammel, til Tollerodden. Her skal den bidra til kunnskap om maritim historie, gamle håndverks-teknikker og viktigheten av sjøsikkerhet.

– Folk i alle aldre er med på dugnadsinnsatsen og det er skapt et miljø med sterkt samhold rundt prosjektet.

HILDE BORGIR,
STYRELEDER I STIFTELSEN TOLLERODDEN.

FAU på Tøyen skole i Oslo har fått støtte til å gjøre et lite skogholt i nærmiljøet til et turmål. Gjennom workshops utvikler barna stedet.

NATUR OG FRILUFTS-LIV

Formålsområdet Natur og friluftsliv skal få flere ut i naturen, øke forståelsen for sammenhengene i naturen og bidra til at flere ønsker å ta vare på miljøet.

Omlag 109 millioner kroner ble tildelt formålet Natur og friluftsliv i 2018.

Ut i naturen

Størstedelen av tildelingene, rundt 50 millioner kroner, har i 2018 gått til å øke interessen for friluftsliv og få flere ut på tur.

Tilgjengeliggjøringen innebærer:

- Utbedring av stier og skiløyper
- Bidrag til utstyr, som telt, kart og kajaker
- Tilrettelegging av turmål og rasteplasser
- Støtte til turutstyr til utlån

Tur- og sykkelstier får flere ut i skog og mark

Uten stier å gå eller sykle på, blir det lite friluftsliv. Derfor bruker frivillige utallige dugnadstimer for å tilrettelegge og rydde stier og friluftsområder. Det gis støtte til for eksempel bygging av klop- per, bruer, skilting av stier og tilretteleg- ging av ski- og sykkeløyper. Nærmere 9 millioner kroner ble brukt til opparbei- ding av stier, ski- og sykkeløyper i 2018.

Gode turmål øker turgleden

Det å ha et mål for turen øker også motivasjonen til å komme seg ut i friluft. Siden 2004 har i overkant av 58 millioner

kroner gått til etablering og opprusting av rasteplasser utendørs, med for eksempel benker, bålpanner, gapahuker og lavvoer.

I 2018 ble det tildelt over 20 millioner kroner til istandsetting og bygging av blant annet turisthytter og speiderhytter.

Økt naturkunnskap

I 2018 ble 30,8 millioner kroner tildelt tiltak som skal styrke naturkunnskapen. Tildelingene er gitt til blant annet for- midling av naturkunnskap, utstyr til kode- og mekkeklubber og formidlingsprosjekter på vitensentre og våtmarksentre.

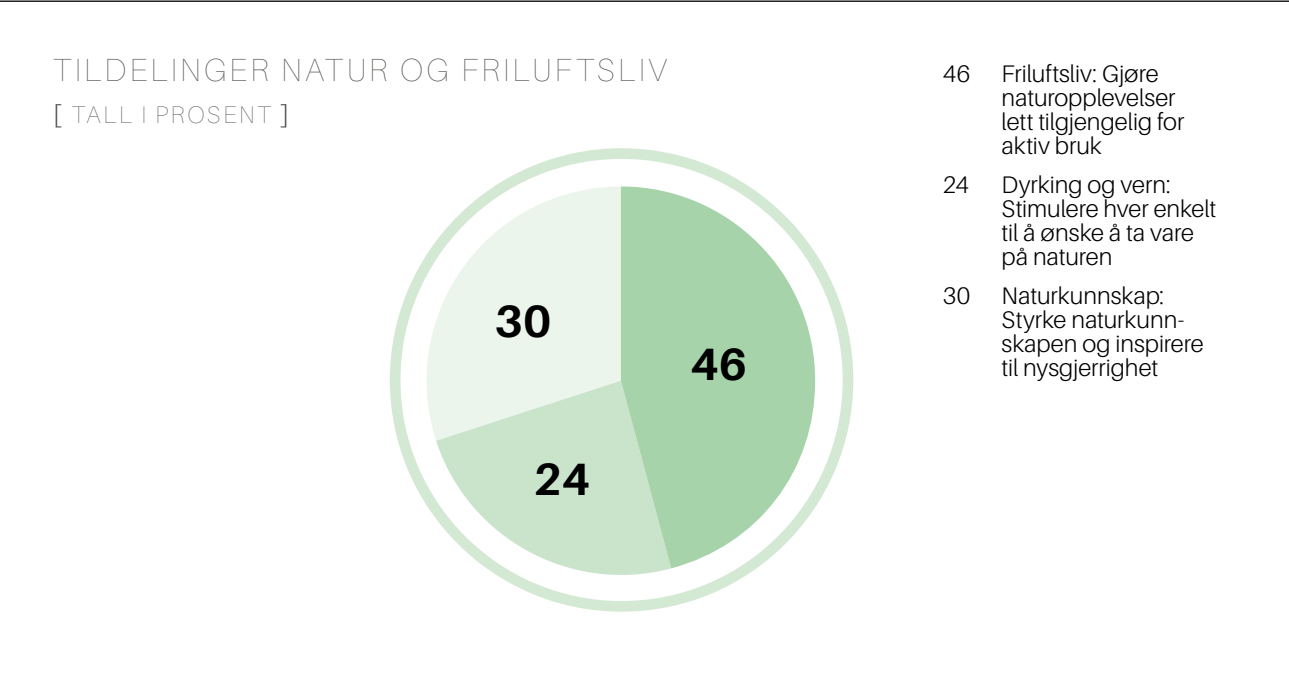
DETTE GÅR PENGENE TIL [TALL I KRONER]

Merking og skilting	90 000 kr
Brygger	123 000 kr
Båter og båtutstyr	813 364 kr
Utstyr til bearbeiding av is og snø	1 375 000 kr
Utstyr til koding og mekking	1 433 331 kr
Rasteplasser, gapahuker og lavvo	1 946 099 kr
Ryddeaksjoner	1 947 500 kr
Friluftsanlegg (naturmøteplasser, friluftscamper, aktivitetsanlegg)	2 229 500 kr
Turutstyr (telt, kart, bålpanner, fiskeutstyr, utlånsutstyr osv)	3 946 750 kr
Dyrking, kjøkkenhager, hageutstyr og utekjøkken	3 946 750 kr
Stier, ski- og sykkeløyper	3 946 750 kr
Istandsetting og bygging av hytter osv	8 892 800 kr
Formidling, utstillinger, undervisning, kurs og informasjonstiltak	20 724 733 kr

Noe av det midlene til formålet Natur og friluftsliv har gått til i 2018.

INSPIRERER TIL NYSGJERRIGHET: Naturfagsenteret og vitensentrene fikk i 2018 tildelt 15 millioner kroner fra Sparebankstiftelsen DNB for å tilrettelegge for skapende og utforskende aktiviteter for barn og unge de neste tre årene.

Omlag 109 millioner kroner ble tildelt formålet Natur og friluftsliv i 2018.

TeknoLab Skaperverksted er et undervisningsrom i daglig bruk på Oslo Vitensenter på Teknisk museum. Barn og unge er storforbrukere av teknologi. I TeknoLab tas teknologien i bruk som kreative verktøy. Skaperverkstedet åpnet i september 2018, med støtet fra blant annet Sparebankstiftelsen DNB.

KJØKKENHAGE: Barnas stasjon i Drammen er en av mange organisasjoner som fikk støtte til dyrkeprosjekter i 2018.

Dyrking og vern

24,5 millioner kroner er i 2018 tildelt dyrkeprosjekter og prosjekter som «Stimulerer hver enkelt til å ta vare på naturen», herunder søppelryddeaksjoner, dyrkeprosjekter og holdningskampanjer.

De siste årene har det kommet mye søknader fra organisasjoner som vil etablere dyrkeprosjekter som fellesaktivitet og læringsarena for barn og unge. Og i 2018 ble 4 millioner kroner gitt til utstyr til dyrking og til etablering av kjøkkenhager, drivhus og utekjøkken.

En av disse er Barnas stasjon i Drammen som søkte støtte til å etablere en kjøkkenhage i 2018. Barnas Stasjon er et tiltak for familier i sårbare livssituasjoner. De eies og drives av Blå Kors, og tilbyr et trygt møtested for barnefamilier.

I søknaden skrev de at mange av brukerne ikke har egen hage men gjerne ville

drive med hagearbeid. I kjøkkenhagen som er etablert i den hyggelige bakgården skal det spire og gro, i tillegg skal det også læres om kosthold og ernæring.

Betydelig dugnadsinnsats for miljøet

Mange ønsker å bidra til å bedre miljøet gjennom ryddeaksjoner. Nærmere 2 millioner kroner ble tildelt slike aksjoner i 2018.

Norges Dykkeforbund har over flere år engasjert dykkerne i lokale dykkerklubber til å fjerne søppel under vann og verne om det marine miljøet. Med stor dugnadsinnsats organiserer og gjennomfører dykkerklubber ryddeaksjoner over hele landet.

Dykkernes innsats i 2018 var formidabel. 2248 personer i 68 klubber gjennomført 150 ryddeaksjoner og tok opp over 170 tonn søppel. De plukket opp omlag 2500 spøkelsesteiner. Dette er teiner som er tapte, men som

fortsatt fanger fisker og sjødyr, til stor lidelse for dyrene.

Dykkeforbundet ble høsten 2017 tildelt 9 millioner kroner over en treårsperiode til ryddeaksjonen. Dette er en videreføring av aksjonen som fikk 6 millioner kroner i 2015. Midlene fra Sparebankstiftelsen DNB brukes til å kjøpe inn utstyr for å rydde og heve søppel og bygge kunnskap om rydding og marin forsøpling.

Storsatsing på Oslofjorden

I 2018 startet Sparebankstiftelsen DNB en satsing på Oslofjorden som skal bidra til at flere opplever og tar vare på naturen i og rundt fjorden.

– Oslofjorden er Norges tettest befolkede kystlinje. Med sine flotte friluftsområder er dette et viktig område for svært mange mennesker, og naturen i og rundt fjorden er viktig for biologisk mangfold, sier André Støylen, administrerende direktør i Sparebankstiftelsen DNB.

To store tildelinger markerte starten på Oslofjordsatsingen:

- Havforskningsinstituttet, Færder nasjonalpark og Ytre Hvaler nasjonalpark fikk 15 millioner kroner til et treårig pilotprogram, kalt «Frisk Oslofjord». I prosjektet skal de utarbeide et marint økologisk grunnkart og en kunnskapsbank for undervisning og annen informasjon til allmenheten.
- Oslofjordens Friluftsråd fikk 15 millioner kroner til vedlikehold av kystledhytter. De 61 kystledhyttene i Oslofjorden har behov for systematisk vedlikehold og oppgradering, og flere av bygningene har kulturhistorisk interesse og er verneverdige.

Sparebankstiftelsen DNB oppfordrer organisasjoner til å søke om støtte til tiltak som gjør at flere kan oppleve, forstå og ta vare på fjorden.

RYDDEDUGNAD: Medlemmene i Norges Dykkeforbund gjør en fantastisk innsats for å fjerne søppel under vann og verne om det marine miljøet. Her er dugnadsjengen i Drøbak Undervannsklubb i aksjon.

Gjorde nærsbogen til tursted

Engasjerte foreldre på Tøyen skole fikk støtte til å gjøre nærsbogen til et tursted. De ville at barna i lokalmiljøet skulle bruke og blir glad i det lille skogholtet Ola Narr på Tøyen.

– Mange av barna har lite erfaring med å være ute i skogen, og dette er en fin mestringsarena, sier initiativtaker Ådne Obrestad i FAU på Tøyen skole.

Gjennom å introdusere dem til den lille skogen som finnes i nærmiljøet får flere barn muligheten til å bli glad i naturen.

– Vi tar i bruk det som er her og bygger vårt sted. Det viktigste er at barna får opplevelser i naturen. At de får muligheten til å være her over litt tid. Gjøre noe som ikke er planlagt, og som kroppen bare begynner å gjøre, sier Ådne.

Vernet skogområde krever ekstra ressurser

Skogen er vernet og derfor var initiativtakerne avhengige av god koordinering og hjelp og veiledning av fagfolk for å få tillatelse til å bruke den. Barna utvikler stedet gjennom workshops sammen med fagfolk som landskapsarkitekter, ornitologer, biologer og bidragsytere fra Botanisk hage, som ligger rett i nærheten.

– Dette blir vårt sted nå. Vi får ideer hele tiden, sier Emilie og Maia fra tredje trinn på Tøyen skole. De viser frem plassen sin, og forteller at her bor det dyr, om dinosaurvakten, og at de har både lesebok og postkasse her inne i skogen.

– Det viktigste er at barna får opplevelser i naturen.

ÅDNE OBRESTAD I FAU PÅ TØYEN SKOLE

Øker unges engasjement og interesse for ville planter

Norsk Botanisk Forening ville skape engasjement og interesse for ville planter, og fikk støtte til å etablere Ung Botaniker. Prosjektet har overgått alle forventninger, forteller Rebekka Ween, prosjektleder for Ung Botaniker i Norsk Botanisk Forening.

Målet er å øke bevisstheten om naturen og styrke plantekunnskapen hos de unge. Gjennom å bidra med kunnskap, vil de skape naturglede og motivere til livslang friluftaktivitet.

– Vi ser nå at vi har skapt et nettverk for unge naturglade og artsinteresserte som de har manglet.

REBEKKA WEEN,
PROSJEKTLEDER FOR
UNG BOTANIKER I
NORSK BOTANISK FORENING.

– Vi ser nå at vi har skapt et nettverk for unge naturglade og artsinteresserte som de har manglet, sier Rebekka.

Turlederkurs gir grunnlag for botanikerturer rundt om i landet

Siden oppstarten av prosjektet har foreningen holdt flere turlederkurs for unge fra hele landet. Her får deltagerne et «Botaniker Start Kit» med flora og lupe, innføring i plantekunnskap og presentasjonsteknikk. I tillegg settes de i kontakt med botanikere i Norsk Botanisk Forening. Med alt dette, er de klare til å invitere til botanikerturer der de bor.

– Etter turlederkursene har det eksplodert med turer for unge over hele landet – en utrolig artig utvikling, sier Rebekka. Hun forteller at flere og flere unge turledere har lyst til å organisere turer.

Betyr mye for foreningen

Tilskuddet av unge botanikere betyr mye også for resten av foreningen, forteller Rebekka.

POPULÆRE KURS:

Sommeren 2018 arrangerte Norsk Botanisk Forening to svært populære femdagers kurs på Finse Alpine Forskningstasjon i Ung Botaniker-prosjektet, sammen med fagfolk fra Universiteter i Oslo. Foreningen satser på å skape mer interesse for botanikk og vil få flere unge ut i naturen.

– Vi har fått mange positive kommentarer fra faste medlemmer som synes det er artig å få inn ny energi. Alt i alt, har Ung Botaniker-prosjektet gitt mye glede til hele vår forening og inspirert svært mange unge til å komme seg ut i naturen og se på dets vakre biologiske mangfold, oppsummerer hun.

Våtmarkssenteret i Dokkadeltaet har fått støtte til klassesett med kanoer, sammen med Odnes skole. Både skolen og Våtmarkssenteret holder til i Odnes ved Dokkadeltaet naturreservat, og er aktive brukere av naturområdene rundt og i deltaet. Kanoene brukes av Odnes skole, men de stilles også til disposisjon for andre skoler i nærområdet.

Lærer å spikke og lærer om skogen

For å få flere barn ut i skogen og gi dem trygghet i naturen, startet Det Norske Skogselskap i 2018 skoleprosjektet «TreOmTre Spikking», med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB.

Prosjektet innebærer skogdager for skoleklasser, med spikkeopplæring. For å øke engasjementet, kan elevene delta i konkurranse med gjenstandene de har laget.

Spikking er et lavterskel håndverk som mange ikke lærer hjemme eller på skolen. Skogselskapet er derfor opptatt av å lære barn å spikke, og samtidig vise dem at kniv er et arbeidsredskap, ikke et våpen.

Skoleåret 2018 til 2019, er målet at 5.500 elever skal få være med på «TreOmTre Spikking». Primært er det elever fra 4. til 7. trinn som deltar.

Det norske Skogselskap ønsker at alle skal oppleve skogen som en verdifull kilde til livskvalitet, og har som mål å fremme forståelse for skogens mangesidige betydning.

Prosjektet er et av flere som

Skogselskapet har initiert for å heve det generelle kunnskapsnivået om skog og trær, og sørge for at flere barn bruker skogen og naturen som fritidsaktivitet.

En hel dag settes av til å lære å spikke, og å lære om skogen. Vanligvis arrangeres spikkedagen ute – men nå midt i desember valgte de å ha verkstedet inne.

SPIKKEVERKSTED: Alle elevene i 5., 6. og 7. trinn, på Sagene skole i Oslo var med på TreOmTre Spikking i regi av Norges Skogselskap, med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB.

Tregrensa kryper oppover viser folkeforskning

Forskerne utfordrer folk flest til å registrere observasjoner av tre- og skoggrensa mens vi er ute på tur. De har allerede fått inn mye data.

Naturhistorisk Museum og Den Norske Turistforening står bak folkeforskningsprosjektet «Natur i endring», som oppfordrer folk til å bidra med å kartlegge skogen.

Med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB har de utviklet en app der du kan registrere de trærne og skogene som du ser vokser høyest til fjells, ved å ta bilde med mobiltelefonen. Resultatene vises på nettsiden naturiendring.no

– Vi er svært takknemlige for dataene fra folkeforskningen. De gir oss grunnlag til å dokumentere dagens tilstand bedre, og vi kan forbedre og eventuelt bekrefte modellene vi har for skoggrensens. Vi får også billedokumentasjon, som vi kan gå tilbake til etter at det har gått noen år, og se hva som skjedd på stedet der de er tatt, sier prosjektleder Anders Bryn, førsteamanuensis ved Naturhistorisk museum.

Han forteller at det er stor spredning på dataene folk har sendt inn, både når det gjelder tidspunkt for observasjonene og geografi.

– Men fortsett å registrere funn, vi ønsker mer data, sier Anders. Han oppfordrer spesielt flere barn og unge til å være med å samle data.

Prosjektet skal engasjere flest mulig i klimaforskning og gi økt forståelse for hvordan klimaendringene påvirker oss.

– Vi håper at slik datafangst også øker tilliten til forskningen generelt, sier Anders.

Hvor raskt stiger skog- og tregrensa?

Funnene fra dataene som har blitt samlet inn i 2018 viser at trærne har begynt å krype oppover dal-sidene, i takt med stigende temperaturer. Noen steder er økningen på over 100 høydemeter.

På hundre år har tregrensa i Sikkilsdalen steget 186 meter.

I 2018 ble det høyest registrerte bjørketreet på 1397 m.o.h. – dette er ny norsk rekord på bjørketre. Det høyeste registrerte treet i 2016 var på 1382 m.o.h.

– Endringene skjer sakte, med små gradvise endringer. Derfor er det viktig å få inn mye data, sier Anders.

Han forteller at mange steder gror det igjen, både som følge av

NATUR I ENDRING: Naturhistorisk Museum og Den Norske Turistforening står bak folkeforskningsprosjektet «Natur i endring», som oppfordrer folk til å bidra med å kartlegge skogen. Tregrense av furu fra Østlandet.

klimaendringene men også på grunn av mindre beiting. Forskerne har imidlertid verktøy for å skille effekten av gjengroing, som følge av mindre beiting, fra effekten av klimaendringer.

Mer skog i fjellet i Norge er ikke bra for klimaet, det gir høyere temperaturer, og dette forsterker prosessen.

– Fortsett å registrere funn, vi ønsker mer data.

ANDERS BRYN, PROSJEKTLEDER FOR «NATUR I ENDRING»

LOKALT KULTURLIV:
Vågå Spel- og Dansarlag bidrar til mer
samhold og et rikere lokalt kulturliv.

KUNST OG KULTUR

Sparebankstiftelsen DNB vil øke interessen for og forståelsen av kunst og kultur og støtter god formidling, tiltak som når bredt, men også talentutvikling.

I 2018 ble 103,6 millioner kroner fordelt på 254 tiltak innen formålet Kunst og kultur. Midlene gis som støtte til scener, lys- og lydanlegg, utstillinger og produksjon av formidlingsmateriale, utstyr til film og foto, kulisser og kostymer, manus og oppsetninger, musikkinstrumenter og håndverksutstyr.

Innen kunst- og kulturformålet prioriterer Sparebankstiftelsen DNB:

- Å gjøre kunst og kultur av høy kvalitet tilgjengelig
- Støtte til utøvende og skapende kunstmiljøer
- Formidlingstiltak som øker interessen for kunst og kultur
- At flere barn og unge deltar i kulturaktiviteter

Talentsatsing og bidrag til publikumsutvikling

For å sikre rekrutteringen til fremtidens utøvende og skapende kunstmiljøer bidrar stiftelsen til å utvikle og fremme talenter på alle nivåer. En av satsingene er Dirigentløftet i samarbeid med Talent Norge, som sikter mot å heve nivået og bidra til økte karrieremuligheter for norske dirigenter.

PILOTER: Kari Skippervold i Kunstnerforbundet (i midten) med to av de tre første kunstnerne som får delta i pilotprosjektet «Atelier Kunstnerforbundet»: Ahmed Umar (t.v.), Pearla Pigao (t.h.) og Silje Linge Haaland (ikke tilstede på bildet).

Atelier og utviklingsprogram for nyetablerte kunstnere

Kunstnerforbundet startet i 2018 et treårige pilotprosjekt hvor nyetablerte kunstnere får tilgang til produksjonslokaler og muligheten til delta i et utviklingsprogram.

Med prosjektet «Atelier Kunstnerforbundet» vil de styrke kunnskapsutvekslingen mellom kunstnere, kuratorer og andre aktører i feltet, og tilby unge kunstnere muligheten til å disponere et prosjektatelier over en lengre periode. Tre til fem kunstnere tilbys ordningen i ett- eller toårige perioder.

Satsingen finansieres av Talent Norge, Sparebankstiftelsen DNB, Bildende Kunstners Hjelpefond, Kunstnerforbundet og Fritt Ord.

De aller beste strykeinstrumentene til musikerne

Stiftelsen har bygget opp en av verdens fineste samlinger av strykeinstrumenter, gjennom datterselskapet Dextra Musica. Instrumentene stilles til disposisjon for etablerte musikere, som til gjengjeld stiller opp på konserter og som instruktører og inspirasjonskilder for yngre musikere.

«Har fagottlærer – trenger fagotter»

«Korpset har fagottlærer og fagottelever, men trenger sårt nye instrumenter,» skrev Rælingen skolekorps i søknaden til Sparebankstiftelsen DNB.

Fagott er et av instrumentene som stadig færre i Norge kan spille, og skolekorpset mener instrumentet er svært viktig for musikklivets mangfold og for klangen i et korps.

Nå har Rælingen fått tre fagotter til sine musikanter i tillegg til instrumentene de hadde fra før.

En av dem som spiller på fagott er Tiril-Marie Fotland, 16 år. Hun har vært med i korpset siden hun gikk i fjerde klasse og trives svært godt.

– Jeg spilte klarinett tidligere, men fagott er mer meg. Med den kommer jeg både dypt og høyt,

sier Tiril-Marie, som også går på musikklinja på Lillestrøm videregående skole.

Hun forteller at det er vibreringen i fagottens rør som lager lyden, og at instrumentet har spesielt mye klaffer for tomlene.

– Det går greit. Man må bare bli vant til det, svarer hun på spørsmål om instrumentet er vanskelig å spille på.

Nå er de blitt en liten gruppe i Rælingen skolekorps som spiller fagott og fagottini. Dermed er de med og bidrar til at det blir flere fagottister i det profesjonelle og frivillige musikklivet i Norge.

Rælingen skolekorps rommer 100 medlemmer, hvorav 45 personer er med i hovedkorpset. I tillegg er det junior-musikanter, aspirantgruppa og drillkorpset.

FORNØYD FAGGOTIST: En av dem som spiller på fagott i Rælingen skolekorps er Tiril-Marie Fotland, 16 år. Hun trives svært godt med instrumentet.

I 2018 kjøpte Sparebankstiftelsen DNB 15 hardingfeler, som lånes til folkemusikere.

Ved utgangen av 2018 består samlingen av 118 instrumenter: 48 historiske instrumenter, 51 moderne instrumenter, og 19 hardingfeler. Hele 15 av hardingfelene ble kjøpt i 2018, dermed var dette året da stiftelsen for alvor begynt å investere i hardingfeler, som lånes til folkemusikere.

Videre ble det i 2018 kjøpt sju historiske strykeinstrumenter. Ett av disse er en cello laget av Giovanni Battista Guadagnini i Torino i 1783, som er utlånt til cellist Torleif Thedéen.

Fra truede instrumenter til instrumenter i fokus

Lenge var det færre og færre som spilte på obo, fagott, harpe, orgel og kontrabass. Nå gjøres en innsats for å snu trenden. «Instrumenter i fokus» er et talent- og rekrutteringsprogram som hadde oppstart i 2016, finansiert av Sparebankstiftelsen

DNB, i regi av vårt datterselskap, Dextra Musica.

Siden starten er det satt i gang flere prosesser som vil gi resultater på sikt. Pedagoger og krefter i de ulike fagmiljøene er knyttet sammen slik at de drar nytte av hverandre.

Å samle miljøet er viktig for å sikre videre spilleglede og motivasjon for så vel unge som profesjonelle musikere. De to siste årene er over 100 fagottister og oboister i alle aldre deltatt på årlige samlinger hvor de kan delta på samspill, hente inspirasjon og faglig påfyll og føle seg som en del av et større miljø. Både lærere og elever trekker frem hvor positivt og meningsfullt det er å ha slike arenaer.

Et mål i prosjektet er at antall elever ved kulturskolene og til talent- og for-dypningsprogrammene skal øke. Blant

annet er det i 2018 gitt støtte til ny-begynnerinstrumenter til kulturskoler som ikke tidligere har tilbudt undervisning på slike instrumenter.

Styrking av korps

Skolekorps er ofte der barn og unge får sin første spilleglede. Fra 2004 til 2018 har 35,6 millioner kroner blitt tildelt musikkorps, og 5,6 millioner kroner av disse ble tildelt i 2018. Midlene har først og fremst blitt gitt til instrumenter og kompetanseheving.

Det er svært mange korps som søker stiftelsen om støtte, og korps som ikke allerede har fått støtte prioriteres. Dessuten prioriteres samarbeidsprosjekter med andre aktører, rekrutteringstiltak og korps som gjør særskilte musikalske eller kompetansehevende satsinger.

KORPSSTØTTE: Porsgrunn pike- og guttekorps fikk støtte til instrumenter i 2018 slik at de kan gjennomføre musikkundervisning med klassekorps for elevene på femte trinn på Vestsiden skole i Porsgrunn.

Kunst til museene

Siden 2005 har Sparebankstiftelsen DNB kjøpt kunst som vises på norske museer. Kunstsamlingen eies av stiftelsen, men verkene lånes ut med langsiktige avtaler og vil i overskuelig fremtid være en integrert del av museenes samlinger.

Innkjøpene gjøres i samarbeid med kunstmuseene. Stiftelsen prioriterer kunstnere og verk som i liten grad er offentlig tilgjengelig i Norge og som utfyller museenes eksisterende samlinger.

Samlingsområder:

- Internasjonale kunstnere med særlig betydning for norsk kunst.
- Vesentlige norske og internasjonale kunstnere som er underrepresentert i norske museer, og som museene ikke selv makter å anskaffe.
- Viktige enkeltarbeider av norske kunstnere fra 1800- og 1900-tallet.

Prikkerom på Henie Onstad Kunstsenter

Sparebankstiftelsen DNB bidrar også til å løfte samtidskunsten ved museene,

ved å støtte infrastruktur, kunstproduksjon og visning.

I forbindelse med Henie Onstad Kunstsenters 50-årsjubileum i 2018 til delte Sparebankstiftelsen DNB støtte til innkjøp av installasjonen «Hymn of Life» av Yayoi Kusama.

Hymn of Life er en 50 kvadratmeter stor installasjon publikum kan gå inn i. På sin særegne måte har Yayoi Kusama konstruert rommet med speil både på vegger og på gulv, noe som gjør at å være i rommet, med pulserende lamper som forandrer farger, gir en unik opplevelse.

Kusama er verdenskjent for sitt univers av friske farger og viltvoksende mønstre som dekker overflater og sprer seg utover hele rom.

PRIKKEROM: Yayoi Kusamas installasjon «Hymn of Life», er nå en permanent del av Henie Onstad Kunstsenter.

SANGGLEDE: Koret St. Hallvard-guttene fikk støtte til korkapper i 2018. Guttekolet over fast i Grønland kirke i Oslo og har spesialisert seg på gregoriansk sang, middelalder- og renessansemusikk.

TEATERGLEDE: I 2018 ble 7 millioner kroner tildelt teatre og teatergrupper. En av disse var Skedsmo Amatørteater (SKAT) som fikk støtte til lydtyr. I 2018 satt teatergruppa opp «Shrek» på Lillestrøm Kultursenter.

ARENA FOR BARN OG UNGE: En annen teatergruppe som fikk støtte i 2018 var Sel Teaterlag, som fikk støtte til nye kostymer. De har gjennom oppbyggingen av forestillingen på Jørundgard fått på plass en arena for barn og unge med interesser innen dans, drama og musikk.

TekstLab legger til rette for at barn og unge kan jobbe sammen med profesjonelle kunstnere for å finne de beste måtene til å formidle sine historier. For å nå bredt, skjer aktiviteten der barn og unge oppholder seg til daglig. Det kan være fritidsklubben, aktivitetsskolen eller biblioteket.

Kunst og kultur som inkluderingsarena

Flere organisasjoner bruker kunst og kultur som plattform for å bidra til fellesskap mellom folk av forskjellige kulturer og bakgrunn.

Formålet med Fargespill er å synliggjøre mangfoldets muligheter. De løfter frem ressursene som ligger i hver enkelt, gjennom forestillinger med barn og unge fra hele verden.

Deltakerne er fra 7 til 25 år. Mange er kommet til Norge som flyktninger, og forestillingene baseres på deres bidrag i form av tradisjonelle sanger og danser, mikset med global ungdomskultur og norske folkemusikktradisjoner.

Fargespill har siden det startet i Bergen, spredt seg til flere steder i Norge. De har fått flere tildelinger fra Sparebankstiftelsen DNB opp igjennom årene. I 2018 ble det blant annet gitt støtte til forestillinger i Tønsberg, Kongsberg og Oslo, og i februar 2019 fikk de tildelt 9,7 millioner kroner til gjennomføring av Fargespill de neste tre årene.

Et annet inkluderingsprosjekt er Kulturhjerte. Dette er en møteplass for flyktninger og andre i Lillehammer som møtes hver uke hele skoleåret og lager en forestilling basert på deres ulike bakgrunn og kulturer.

Foreldre utgjør produksjonsgruppene som på frivillig basis snekkrer kulisser, syr kostymer, serverer mat og drikke, og er vertskap på festforestillingene i Kulturhuset Banken – og som dermed i seg selv utgjør en sosial og inkluderende arena.

KULTURSKATTER: I Fargespill opptrer barn og unge fra ulike steder i verden. Alle har ulik bakgrunn, historie og identitet. Forestillingene baseres på det de har med seg av kulturskatter.

MØTEPlass: Kulturhjerte er en møteplass for flyktninger og andre i Lillehammer som møtes hver uke hele skoleåret og lager en forestilling basert på deres ulike bakgrunn og kulturer.

Jazzopplæring for barn og unge

Sparebankstiftelsen DNB støtter kulturskoler og andre som legger til rette for at barn og unge kan få utfolde seg innenfor forskjellige kunstformer.

Improbasen er et ressursenter for barn og unge som vil lære om jazz og improvisasjonsmusikk. Elevene får ukentlig undervisning, både individuelt og i samspill med andre elever.

Sparebankstiftelsen DNB har bidratt med støtte til instrumenter og til at Improbasen kunne fortsette den daglige samspillsundervisningen. Videre har de fått mulighet til å hente inn toppmusikere som har tilført spisskompetanse på ulike instrument-grupper og spesialfelt.

Produsent i Improbasen, Christine Bratlie, sier støtten fra Sparebankstiftelsen DNB har hatt stor betydning for elevenes fremgang.

– De gode instrumentene gjør elevene mer motiverte og inspirerte til å fortsette å spille jazz, sier hun.

LOKALT KULTURLIV: Vågå Spel- og Dansarlag fikk i 2018 støtte til forestillingen de skal sette opp sommeren 2019. I utviklingen av forestillingen arrangeres samlinger og øvinger i samarbeid med lokalt musikkliv, erfarne instruktører og profesjonelle musikere. Resultatet er økt kompetanse, mer samhold og et rikere lokalt kulturliv.

I 2018 har Sparebankstiftelsen DNB bidratt med til sammen 9,7 millioner kroner til lys- og lydanlegg. Brumunddal Kulturforum og Ubarka i Brumunddal fikk støtte til høyttalere, mikser og monitorer. De arrangerer konserter, workshops og bandkonkurranser, slik at ungdom får muligheten til å stå på scenen.

UNG MUSIKKGLEDE: I 2018 fikk musikkorganisasjoner som kor, orkestre, musikkskoler og musikkfestivaler til sammen 26 millioner kroner. En av disse var Nordberg Strykeorkester som fikk støtte til barnefioliner, for å kunne rekruttere yngre medlemmer. Orkesteret tilbyr individuell undervisning på fiolin, bratsj, cello og bass på Tåsen, Kringsjå og Korsvoll skoler i Oslo.

TEATERGLEDE: Kragersø Barneteater fikk i 2018 støtte til projektor for å kunne lage bedre bakgrunner til oppsetningene. Det foreldredrevne teateret engasjerer 50 barn i alderen 6 til 16 år og setter opp to forestillinger hvert år. Alt arbeidet gjøres på dugnad. Bildet er fra forestillingen Rockulven

ROLLEMODELLER:

Totalt ble over 5 millioner kroner tildelt festivaler i 2018. Oslo Afro Arts Festival fikk 100.000 kroner til formidling. Festivalen formidler kunst og kultur med røtter fra det afrikanske kontinentet. Gjennom å løfte frem unge, lovende artister og talenter med minoritetsbakgrunn bidrar de til et bredere spekter av rollemodeller.

Skoleskipet Christian Radich startet programmet «Windjammer» i 2018, et selvutviklingsprogram for ungdom som skal forhindre frafall fra skole og arbeidsliv.

Styrets beretning 2018

Innledning

Sparebankstiftelsen DNB er en av Norges største allmenntilretteleggende stiftelser, og den klart største av Norges 32 sparebankstiftelser.

Sparebankstiftelsen DNB har to hovedformål:

- Være en langsiktig eier i DNB. Stiftelsen er i dag største private eier i DNB.
- Bruke av overskuddet til allmenntilretteleggende formål. Stiftelsen skal videreføre sparebanktradisjonene gjennom støtte til tiltak til beste for det norske samfunnet.

For å gjenspeile hvor kapitalen er bygget opp, prioriteres tiltak i fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Oppland, Buskerud, Vestfold og Telemark, samt kommunen Ringsaker i Hedmark.

«Vi utløser gode krefter» er Sparebankstiftelsen DNBs visjon. Stiftelsen ønsker å bidra til et samfunn med flere skapende, aktive og ansvarsbevisste mennesker, og støtter særlig prosjekter som skaper enga-

sjement, involverer frivillige og som gir et positivt bidrag til barn og unge.

Hovedmålgruppen er aldersgruppen opp til cirka 25 år.

Stiftelsen støtter tiltak innenfor følgende fire formålsområder:

- Kunst og kultur
- Natur og friluftsliv
- Nærmiljø og kulturarv
- Idrett og trening

Stiftelsen gir allmenntilretteleggende bidrag i form av tildelinger til lokale tiltak på Østlandet og nasjonale tiltak over hele landet. Videre bidrar stiftelsen med kunst til norske museer og med strykeinstrumenter til ledende norske musikere. Stiftelsen driver også kulturhuset Sentralen i Kvadraturen i Oslo.

Sparebankstiftelsen DNB har opprettet fire datterselskaper for å ivareta de allmenntilretteleggende investeringene:

- Dextra Artes as: Kjøper kunst som lånes ut til norske museer.
- Dextra Musica as: Investerer i strykeinstrumenter som lånes ut til ledende musikere.

- Øvre Slottsgate 3 as: Eier Øvre Slottsgate 3/Tollbugata 30 som er utleid til Sentralen Oslo.
- Sentralen Oslo as: Driftsselskap for kulturhuset Sentralen.

Siden starten i 2002 har Sparebankstiftelsen DNB bidratt med 6 milliarder kroner til allmenntilretteleggende formål.

Utviklingen i 2018

I 2018 brukte Sparebankstiftelsen DNB 770,2 millioner kroner til allmenntilretteleggende formål.

437,7 millioner kroner ble gitt til 1.213 ulike lokale og nasjonale samfunnsnyttige tiltak. Videre ble det gjort allmenntilretteleggende investeringer for 295,4 millioner kroner, fordelt på instrumenter til musikere, kunst til museer og kjøp av tomt.

Det ble også gitt 43,1 millioner kroner til å skape aktivitet knyttet til tildelinger og investeringer.

Stiftelsen eier 8 % av DNB, og utbyttet fra disse aksjene er førende for hvor mye som kan brukes til allmenntytige formål. I 2018 mottok stiftelsen 923 millioner kroner i utbytte på DNB-aksjene. Styret forventer en videre økning i utbyttet fra DNB i årene fremover, og planlegger for en jevn økning i den allmenntytige aktiviteten.

Tildelinger

I 2018 behandlet styret 4.058 søknader og tildelte 437,7 millioner kroner til 1.213 lokale og nasjonale prosjekter. Tilsvarende tall for 2017 var 2.935 søknader, og 390,3 millioner kroner til 960 tiltak. Alle tildelinger bekjentgjøres på stiftelsens nettsider. For å nå nye søkere for lokale tildelinger, har stiftelsen lagt økt vekt på markedsføring av muligheten til å søke støtte. Dette medførte et rekordstort antall søknader i 2018, med 38 prosent flere søknader enn i 2017. Markedsføringsinnsatsen fortsetter også i 2019. Stiftelsen er opptatt av å gjøre det enkelt for søkerne, med god rettledning og en enkel søknadsprosess. Det gjennomføres årlig undersøkelser for å identifisere forbedringspunkter. I 2018 har Sparebankstiftelsen DNB også initiert flere dialogmøter med ressurspersoner innen formålsområdene. Møtene har gitt innsikt og innspill til mulige bidragsområder for stiftelsen.

Større tildelinger:

- Henie Onstad Kunstsenter fikk 16 millioner kroner i anledning deres 50-årsjubileum i 2018 til kjøp av kunstinstallasjonen «Hymn of Life» av Yayoi Kusama, og til en ny sal for presentasjon av Schwitters, Dada og Surrealisme.
- Havforskningsinstituttet, Færder nasjonalpark og Ytre Hvaler nasjonalpark fikk 15 millioner kroner til et treårig pilotprogram kalt «Frisk Oslo-fjord». I prosjektet skal de utarbeide et marint økologisk grunnkart og en kunnskapsbank for undervisning og annen informasjon til allmennheten.
- Oslofjordens Friluftsråd fikk 15 millioner kroner fra Sparebankstiftelsen DNB til vedlikehold av kystledhytter i Oslofjorden.

- Naturfagsenteret, i samarbeid med Vitensentrene, fikk 15 millioner kroner for å tilrettelegge for skapende og utforskende aktiviteter for barn og unge. Med prosjektet skal skaperkulturen skal tas ut i skolen, og bidra til å bygge teknologisk forståelse og kompetanse.
- Norges Ishockeyforbund fikk 10 millioner kroner til inntil ti kunstisbaner i samarbeid med Norges Bandyforbund og Norges Skøyteforbund.
- Norges idrettsforbund v/Olympia-toppen fikk 9 millioner kroner til prosjektet «Trenerløftet». Olympia-toppens utviklingsavdeling skal sammen med sine regionale avdelinger kvalitetssikre, utfordre og støtte særforbundenes langsiktige utviklingsarbeid.
- Geitmyra matkultursenter for barn fikk 8,4 millioner kroner til etablering av matkultursentre i Ringsaker og Kristiansand. I 2011 etablerte Andreas Viestad matkultursenteret på Sagene i Oslo. Nå utvides konseptet til flere steder.
- LIMPI – Lillehammer Institute of Music Production and Industries fikk 6 millioner kroner til utstyr til den nyopprettede utdanningsinstitusjonen, som skal lære opp neste generasjons forbilder innenfor rollene artist, låtskriver og musikkprodusenter. Utstyret vil også bli brukt til tilbudet LIMPI Junior som planlegges gjennomført hver sommer.
- I anledning Moss bys 300-års jubileum i 2020 fikk kommunen 5 millioner kroner til et prosjekt som skal bidra til aktivitet for barn og unge, og som skal bli et blikkfang og et løft for området Rabben.
- Norges Sjakkforbund fikk 5 millioner kroner til mer sjakkaktivitet for barn og unge, i og etter skoletid.

Investeringer

Stiftelsen investerer i norsk og internasjonal kunst som lånes ut til norske museer. I 2018 ble det til sammen kjøpt 11 verk for til sammen 201 millioner kroner (2017: 170 millioner kroner).

Et av disse var verket «Das Soldatenbad», 1915, av Ernst Ludwig Kirchner, som deponeres hos Nasjonalmuseet. Stiftelsen har en betydelig samling strykeinstrumenter – ved årsskiftet 48 historiske instrumenter, 51 moderne instrumenter og 19 hardingfeler. De historiske instrumentene stilles til disposisjon for etablerte musikere, som til gjengjeld stiller opp på konserter og som instruktører og inspirasjonskilder for yngre musikere. De moderne instrumentene lånes ut til Norges Musikkhøyskole og Barratt Dues Musikkinstitut, for videre utlån til talentfulle elever og studenter. I 2018 ble det kjøpt sju historiske strykeinstrumenter. Et av disse er en cello laget av Giovanni Battista Guadagnini i Torino i 1783, som er utlånt til cellist Torleif Thedéen. Videre ble det kjøpt ett moderne strykeinstrument og 15 hardingfeler i 2018. Totalt ble det kjøpt instrumenter for 47,9 millioner kroner i 2018. Stiftelsen har i 2018 overført 300 millioner kroner til Dextra Artes as og 42 millioner kroner til Dextra Musica as for å gjennomføre investeringene i kunst og musikkinstrumenter. Udisponerte midler blir værende i datterselskapene og kan benyttes senere år. Dette forklarer avviket mellom faktiske investeringer og overføringene fra stiftelsen.

Sentralen

Sentralen er stiftelsens hus for kulturproduksjon og samfunnsinnovasjon i Kvadraturen i Oslo. Her er publikumsarealer med seks forskjellige scener, restaurant og kafe. Sentralen rommer også kontorplass for 350 personer som jobber innenfor kultur og samfunnsinnovasjon. Sentralen har vært en suksess siden åpningen i mars 2016. Kontorplassene var fylt opp fra starten, og det har hele tiden vært god booking av saler og scener. I løpet av 2018 var det nærmere 5000 bookinger i saler og møterom på Sentralen. Flere av arrangørene kom tilbake til Sentralen for andre og tredje gang.

Noen av arrangementene på Sentralen i 2018 verdt å trekke frem:

- TV-Norges OL-studio ble sendt direkte fra Sentralen i februar.

- Ungt Entreprenørskaps mesterskap NM i pitching trakk 700 idérike ungdomsentreprenører til Sentralen.
- Klubb Klassisk, Det Norske Kammerorkesters konsertserie, tilbyr klassisk musikk for et yngre publikum i en utradisjonell ramme med europaller, sofaer fra Fretex, pølser og øl.
- Virtuos-finalen, for unge klassiske musikk-talenter på NRK, ble direkteendt fra Marmorsalen.
- Den Norske Opera & Balletts ungdomssatsing «På tå Hev» hadde forestillinger i alle saler på huset.
- Soul Sessions med kurs, sommerskole og oppvisninger i urban dans.
- Upolert - afghanske drømmer med forestillinger for Den Kulturelle Skolesekken Oslo.
- Oslo Jazzfestival hadde Sentralen som sin hovedbase, og mange konserter ble holdt her i august.

- Ultimafestivalen, med ulike aktiviteter i hele huset.
- ROCKSLO arrangerte rockefestival for ungdom siste helgen i september.
- TekstLab arrangerte sin første festival på Sentralen i oktober, i anledning sitt 10 års jubileum.
- For barna var det arrangementer som Miniøyas julefestival, Teaterlørdag UNG, City Kids, Barnas Verksted, Babydans og Babysang.
- Arkitekturfesten Barnas Open House (BOHO) ble gjennomført for andre gang på Sentralen, med over 600 besøkende på én dag, og workshops for skoleklasser.

Amedia

Sparebankstiftelsen DNB inngikk i 2016 en avtale om å kjøpe Amedia, og opprettet en egen stiftelse – Amediastiftelsen – som eier av mediekonsernet. Amedia eier 63 lokalaviser over hele Norge. Lokalaviser er av stor betydning for lokal-

samfunn, kultur, organisasjonsliv og demokrati. Amediastiftelsen skal sikre et langsiktig og stabilt eierskap til norske lokalaviser. For å finansiere Amedia-kjøpet ga Sparebankstiftelsen DNB et ansvarlig lån på 406,77 millioner kroner til Amediastiftelsen. Amedia har levert gode økonomiske resultater siden kjøpet. Det vurderes å være lav risiko knyttet til det ansvarlige lånet.

Andre prosjekter

I 2018 lanserte stiftelsen tilskuddsordningen «Arenae for tilhørighet» med mål om å bidra til at flere barn og unge skal oppleve tilhørighet. Det var på forhånd gjort et kartleggingsarbeid for å definere behov og mulige løsninger. Frivillige organisasjoner i samarbeid med skoler og bibliotek på Østlandet ble invitert til å søke om støtte til fritidsaktiviteter for barn og unge. Høsten 2018 ble til sammen 18,8 millioner kroner fordelt på 40 prosjekter. Ny søknadsrunde for ordningen utlyses i februar 2019.

FORDELING PÅ FORMÅLSOMRÅDENE

Formålsområde	Tildelinger	Beløp	Prosent
Natur og friluftsliv	204	109 936 414	25
Kunst og kultur	254	103 601 527	24
Nærmiljø og kulturarv	296	111 799 304	25
Idrett og lek	459	112 321 509	26
Totalt	1213	437 658 754	100

Resultatregnskap

FINANSINNTEKTER OG FORMÅLSKOSTNADER

	Note	2018	2017
Rente - og finansinntekter	3, 4	940 947 374	831 896 839
Opp-/nedskrivning (-) finansielle omløpsmidler	7	(137 086 034)	621 362 290
Gevinst og tap salg av verdipapirer		(33 793 941)	366 127 439
Sum inntekter og kostnader på anskaffede midler		770 067 399	1 819 386 568
Tildelinger	9	(431 681 351)	(381 877 241)
Formålskostnader		(43 083 898)	(46 252 746)
Lønnskostnad	10	(23 845 065)	(21 684 608)
Avskrivning på driftsmidler	1	(463 472)	(1 035 900)
Annen driftskostnad		(21 260 597)	(14 457 597)
Annen finanskostnad		(113 323)	(1 225 030)
Sum kostnader / Forbrukte midler		(520 447 706)	(466 533 121)
Årets aktivitetsresultat		249 619 693	1 352 853 447
Aktivitetsresultat før skattekostnad		249 619 693	1 352 853 447
Skatt på KS		(786 152)	(1 180 494)
Årets aktivitetsresultat etter skatt		248 833 541	1 351 672 953
Tillegg / Reduksjon formålskapital (overføringer)			
Overført til annen formålskapital		248 833 541	1 351 672 953
Sum		248 833 541	1 351 672 953

Balanse

EIENDELER

	Note	2018	2017
Anleggsmidler			
Formålsinvesteringer			
Investering i datterselskaper	3	2 511 471 265	2 169 471 265
Samfunnsnyttige investeringer	2	176 513 584	130 262 406
Formålsplasseringer	2	435 280 956	423 814 469
Sum formålsinvesteringer		3 123 265 805	2 723 548 140
Varige driftsmidler og programvare			
Maskiner og anlegg	1	7 106	94 843
Programvare	1	1 270 600	410 232
Sum varige driftsmidler og programvare		1 277 705	505 075
Finansielle anleggsmidler			
Investering i aksjer	4	3 923 363 487	3 923 363 487
Lån til datterselskaper	3	0	0
Sum finansielle anleggsmidler		3 923 363 487	3 923 363 487
Sum anleggsmidler		7 047 906 998	6 647 416 702
Omløpsmidler			
Fordringer			
Andre fordringer		16 316 761	4 419 260
Konsernfordringer	3	0	21 181 924
Sum fordringer		16 316 761	25 601 184
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer og aksjefond		5 344 770 932	5 415 784 511
Markedsbaserte obligasjoner og andeler		1 602 468 689	1 630 994 353
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter		9 999 840	0
Andre finansielle instrumenter		307 542 890	229 004 995
Sum investeringer	7	7 264 782 351	7 275 783 859
Bankinnskudd, kontanter og lignende	8	204 478 284	257 086 061
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		204 478 284	257 086 061
Sum omløpsmidler		7 485 577 396	7 558 471 104
Sum eiendeler		14 533 484 394	14 205 887 806

FORMÅLSKAPITAL OG GJELD

Egenkapital			
Formålskapital			
Grunnkapital	6	2 098 217 800	2 098 217 800
Innskutt annen formålskapital	6	1 826 562 687	1 826 562 687
Gavefond	6	500 000 000	500 000 000
Annen formålskapital	6	9 571 620 340	9 322 786 799
Sum formålskapital		13 996 400 827	13 747 567 286
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	5	13 506 325	12 457 680
Sum avsetning for forpliktelser		13 506 325	12 457 680
Sum langsiktig gjeld		13 506 325	12 457 680
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		11 279 625	7 047 112
Skyldige offentlige avgifter		2 204 763	1 989 665
Kortsiktig konserngjeld		4 345 663	366 436
Annen kortsiktig gjeld		3 844 152	4 365 159
Avsatt til gaveutdeling	9	501 903 039	432 094 469
Sum kortsiktig gjeld		523 577 242	445 862 840
Sum gjeld		537 083 567	458 320 520
Sum formålskapital og gjeld		14 533 484 394	14 205 887 806

Oslo 20. mars 2019

Styret i Sparebankstiftelsen DNB

Randi Eek Thorsen
Styreleder

Erling Lae
Nestleder

Birgitte Brekke
Styremedlem

Karl Moursund
Styremedlem

Nils Gerhard Nilsen
Styremedlem

Birgit Lovise Røkkum Skarstein
Styremedlem

Petter Thoresen
Styremedlem

André Støylen
Administrerende direktør

Kontantstrøm

	2018	2017
I - ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT	248 833 541	1 351 672 953
II - POSTER I AKTIVITETSREGNSKAPET UTEN LIKVIDITETSEFFEKT		
Ordinære avskrivninger og utrangering	497 970	1 035 900
Endring pensjonsforpliktelser	1 048 645	-194 379
III -INVESTERINGER, AVHENDELSER OG FINANSIERING		
Anskaffelse av bevaringsverdige eiendeler	-46 251 178	-58 554 717
Anskaffelse av andre varige driftsmidler	-1 270 600	0
Kapital innskudd i datterselskaper	-342 000 000	-134 450 000
Endring i ikke utbetalte tildelinger	75 531 474	66 421 021
Lån til datterselskaper	25 161 152	8 223 980
Endring verdi aksjer i DNB ASA	-	2 123 738 183
Endring øvrige omløpsaksjer	11 001 509	-3 526 458 529
IV - ANDRE ENDRINGER		
Endringer i andre fordringer	-23 363 988	-3 270 878
Endring i leverandørgjeld	-1 490 389	2 792 284
Endring i annen kortsiktig gjeld	-305 910	352 330
Sum likviditetsendringer gjennom året	-52 607 776	-168 691 853
Likvidtetsbeholdning 1.1.	257 086 062	425 777 914
Likvidtetsbeholdning 31.12.	204 478 285	257 086 062

Noter

Regnskapsprinsipper

Endring i regnskapsprinsipp

Sparebankstiftelsen DNB har med virkning fra 01.01.2013 lagt NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner til grunn ved utarbeidelse av regnskapet. Denne standarden anses å gi bedre informasjon om virksomheten i stiftelsen. I 2014 er denne ytterligere tilpasset i balansen hvor "Formålsinvesteringer" er skilt ut som egen gruppe under anleggsmidlene. For behandling av øvrige regnskapsmessige verdivurderinger og fastsettelse benyttes tidligere etablert praksis og regnskapslovens alminnelige bestemmelser og norske regnskapsstandarder.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aksjer, grunnfondsbevis og andre eiendeler som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene vurderes som annen finansinntekt.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er som hovedregel fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Formålsinvesteringer (aksjer) i datterselskap

Formålsinvesteringer i datterselskap er vurdert etter kostmetoden.

Pensjon

Sparebankstiftelsens tjenestepensjonsordning oppfyller lovens krav om tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordning er en blanding av innskudds- og ytelsesbasert premie. Pensjonskostnader og – forpliktelser er beregnet etter lineær opptjening basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra Folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang osv. Endringer i pensjonsforpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner amortiseres over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Endringer i pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer) føres mot balanseført pensjonsforpliktelse. Pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi.

Tildelinger

Tildelinger blir vedtatt av styret i Sparebankstiftelsen og kostnadsført på innvilgningstidspunktet. Midlene står som gjeldsforpliktelse i balansen inntil utbetaling finner sted.

Note 1 – Spesifikasjon av varige driftsmidler

	Programvare	Inventar	Biler	Sum
Anskaffelseskost 1. januar 2018	4 580 882	269 960	435 222	5 286 064
Tilgang i året	1 270 600	0	0	1 270 600
Avgang i året	-4 580 882	0	0	(4 580 882)
Anskaffelseskost 31. desember 2018	1 270 600	269 960	435 222	1 975 782
Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.2018	0	(269 960)	(428 116)	(698 076)
Balanseført verdi pr. 31.12.2018	1 270 600	0	7 106	1 277 706
Årets avskrivninger	375 735	2 469	85 268	463 472
Avskrivningstid	5 år	5 år	5 år	

Note 2 – Samfunnsnyttige investeringer

Samfunnsnyttige investeringer består av fotosamling og investering i kunst.

	2018	2017
Fotosamling	61 200 000	61 200 000
Kunst; Hamsunfantasier K. Jordfald	0	2 408 975
Formålsinvestering kart	60 801 888	60 801 888
Kunstinvesteringer	3 810 903	3 810 903
Kunst andre kunstinvesteringer	3 550 269	2 040 640
Tomt Bygdøyneset	47 150 525	
Sum samfunnsnyttige investeringer	176 513 585	130 262 406

Note 3 – Investering i datterselskap

Foretaksnavn	Eierandel / stemmeandel	Bokført verdi	Kostpris	Selskapets EK pr 31.12.2018	Selskapets resultat for 2018
Øvre Slottsgate 3 AS	100%	603 078 548	603 078 548	292 587 037	-14 805 776
Dextra Artes AS	100%	1 426 442 717	1 426 442 717	1 052 925 000	0
Dextra Musica AS	100%	459 000 000	459 000 000	459 000 000	0
Sentralen Oslo AS	100%	22 950 000	35 000 000	23 760 308	809 095
Sum datterselskapet		2 511 471 265	2 523 521 265	1 828 272 345	(13 996 681)

Alle selskapene har forretningskontor i Oslo.

Det foreligger betydelige merverdier utover bokført egenkapital i Dextra Artes AS og Dextra Musica AS som følge av verdiøkning på kunst og instrumenter. For Øvre Slottsgate 3 AS er det foretatt betydelig påkostninger i 2015-2016. Den generelle prisøkningen i markedet som medfører at dagens verdi er høyere enn den bokførte verdien, som er bokført til kostpris. Dette har gitt en verdiøkning som innebærer at den bokførte verdien anses å være tilstede.

Datterselskapenes virksomhet er i all hovedsak reflektert i stiftelsens balanse og resultat. Utelatelsen av datterselskap har verken samlet eller hver for seg betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. Av denne grunn er det ikke utarbeidet konsernregnskap.

Kortsiktige fordringer/gjeld datterselskaper	2018	2017
Øvre Slottsgate 3 AS	0	0
Dextra Artes AS	(2 257 653)	21 181 924
Dextra Musica AS	(2 088 010)	(366 436)
Sentralen Oslo AS	0	0
Sum	(4 345 663)	20 815 488

Følgende interne transaksjoner har funnet sted med og mellom datterselskaper: Spesifikasjon interne transaksjoner	2018	2017
Tilskudd til Dextra Artes AS	2 257 653	1 428 629
Tilskudd til Dextra Musica AS	2 088 010	2 034 350
Leiekostnad Øvre Slottsgate 3 AS	0	0
Leiekostnad Sentralen Oslo AS	948 006	881 158
Lokalleie til egne formålsaktiviteter	7 677 274	5 408 927
Tjenestekjøp Sentralen Oslo AS	15 889 839	13 759 776
Sum kostnader	28 860 782	23 512 840
Renteinntekter Øvre Slottsgate 3 AS	0	(217 676)

Note 4 – Anleggsaksjer

	Eier- /stemmeandel	Bokført verdi	Kostpris	Markedsverdier
DNB ASA - anleggsaksjer	8%	3 923 351 487	3 923 351 487	17 959 625 164
Aksjer i Talent Norge AS	33%	12 000	12 000	12 000
Sum anleggsaksjer		3 923 363 487	3 923 363 487	17 959 637 164

Stiftelsen har mottatt kr 923 006 433 i utbytte på aksjene i DNB i 2018.

Anleggsaksjene i DNB er de aksjene som stiftelsen mottok i 2002 på etableringstidspunktet (den gangen aksjene i Gjensidige NOR Sparebank), og er bokført til anskaffelseskost.

Note 5 – Pensjonskostnader

Sparebankstiftelsen DNB har kollektiv tjenestepensjon for ansatte. Norsk Regnskapsstandard 6 benyttes for regnskapføring av pensjonskostnader. Standarden tar utgangspunkt i nåverdien av antatt fremtidige pensjonsytelser. Den beregnede påløpte forpliktelsen sammenholdes med verdien av pensjonsmidlene. Pensjonsforpliktelsen er dekket gjennom forsikringsordning i Vital. Pensjonsordningen gir den ansatte en bestemt fremtidig pensjonsytelse (ytelsesplan).

Fra 2007 ble det etablert innskuddspensjon for nyansatte. Kostnadene knyttet til innskuddspensjon blir utgiftsført og er ikke en del av den aktuar-beregnete forpliktelsen.

Antall personer som er lagt til grunn ved beregningen av pensjonsforpliktelsene er 6 aktive. I tillegg har 9 ansatte innskuddspensjon.

	2018	2017
Avkastning på pensjonsmidler	4,10 %	4,00 %
Diskonteringsrente	2,60 %	2,30 %
Årlig lønnsvekst	2,75 %	2,50 %
Årlig økning i grunnbeløpet	2,50 %	2,25 %
Årlig regulering av pensjonen	2,50 %	2,25 %

Pensjonsmidler		
Pensjonsmidler til markedsverdi	19 270 772	16 574 479
Faktisk påløpt pensjonsforpliktelse	-33 483 089	-31 468 796
Ikke resultatførte estimatendringer	3 443 064	5 183 739
Forpliktelse, ikke hensyntatt aktuararberegning	0	0
Arbeidsgiveravgift	-2 737 073	-2 747 102
Pensjonsmidler etter NRSP beregning, netto	-13 506 326	-12 457 680

Årets pensjonskostnad		
Nåverdi av årets opptjening	1 480 959	1 414 572
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	717 370	615 283
Forventet avkastning av pensjonsmidler	-675 668	-514 006
Administrasjonskostnader	134 360	134 360
Periodisert arbeidsgiveravgift	259 336	254 455
Resultatførte korreksjoner/estimatavvik	654 914	116 184
Periodens netto pensjonskostnad	2 571 271	2 020 848

Avstemming		
Inngående balanse pensjonsforpliktelse	-12 457 680	-12 652 059
Årets pensjonskostnad	-2 571 271	-2 020 848
Tillegg lederavtaler ført mot egenkapitalen	0	0
Anslag tilskudd / innbet fra driften	1 522 626	2 215 227
Utgående balanse pensjonsforpliktelse	-13 506 325	-12 457 680

Note 6 – Formålskapital

	Innskutt grunnkapital	Annen formålskapital	Gavefond	Sum
Formålskapital 01.01	3 924 780 487	9 322 786 799	500 000 000	13 747 567 286
Årets aktivitetsresultat	0	248 833 541	0	248 833 541
Egenkapital 31.12	3 924 780 487	9 571 620 340	500 000 000	13 996 400 827

Note 7 – Markedsbaserte aksjer, egenkapital, andeler, obligasjoner mv.

	Markedsverdi/ bokført verdi	Skattemessig kostpris	Periodens resultatførte verdiendring
Egenkapitalbevis	954 085	1 182 475	7 885
Aksjefond og andre verdipapirer	5 661 359 577	5 352 075 749	-147 459 719
Sum aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond	5 662 313 662	5 353 258 224	-147 451 834
Andeler i rentefond	1 602 468 689	1 666 262 275	10 365 800
Sum finansielle investeringer	7 264 782 351		-137 086 034

Plassering i aksjer, egenkapitalbevis, aksjefond og rentefond inngår i en handelsportefølje og vurderes til markedsverdi på balansedagen. I rentefondenes kostpris inngår reinvestert utbytte/renteandeler.

Note 8 – Bankinnskudd

I posten for bankinnskudd inngår egen konto for bundne skattetreksmidler med kr 1 630 046. Skyldig skattetrekk er kr 1 238 261.

Note 9 – Tildelinger

	2018	2017
Vedtatte tildelinger - ikke utbetalt 1.1.	432 094 469	364 752 664
Årets utbetalte tildelinger	-361 872 781	-314 535 437
Årets vedtatte tildelinger	437 658 754	390 276 019
Bortfall av tildelinger, tidligere bevilget	-5 977 403	-8 398 778
Vedtatte tildelinger - ikke utbetalt 31.12.	501 903 039	432 094 468

Det er gjort en korreksjon av en tildeling fra 2009 på 2 408 975. Denne har tidligere vært ført som fordring på konto 1296. Den er korrigert til 2921, og inngår i beløpet for utbetalte tildelinger ovenfor, men den er ikke utbetalt i 2018.

Note 10 - Lønnskostnader etc

Spesifikasjon av lønnskostnader	2018	2017
Lønn og andre relaterte ytelser	17 076 995	16 135 494
Arbeidsgiveravgift	3 044 430	2 846 973
Pensjonskostnader	3 723 641	2 702 141
Sum	23 845 065	21 684 608

Foretaket har sysselsatt 13,1 årsverk i regnskapsåret.

Note 11 - Ytelse til ledende personer

Type ytelse	Daglig leder	Styret
Lønn	1 803 099	1 394 916
Annen godtgjørelse	175 958	

Note 12 - Revisjon

Kostnadsført revisjonshonorar for ordinær revisjon i 2018 utgjør kr 76 727. Av dette er 73 963 revisjonskostnad og 2 764 annen bistand.

Det er også betalt kr 42 825 til BDO Advokater. Beløpene er uten mva.

Note 13 - Obligatorisk tjenestepensjon

Foretaket har pensjonsordning som tilfredsstiller lov om OTP (obligatorisk tjenestepensjon).

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vikå
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Sparebankstiftelsen DnB

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sparebankstiftelsen DnBs årsregnskap.

Årsregnskapet består av: - Balanse per 31. desember 2018 - Resultatregnskap for 2018 - Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2018 - Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Etter vår mening: Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
--	---

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at annen informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 01. april 2019
BDO AS

Erik H. Lie
Statsautorisert revisor

Foto

- s. 1, 18, 23, 28, 36, 45, 55, 57 og nederst s. 37: *Sune Eriksen*
- s. 2, 10, 11, 40, 46 og s. 50: *Sverre Chr. Jarild*
- s. 4: *Signe Fuglesteg Luksengard*
- s. 14: Norsk Smaksskule: *Ingrid Blossom*. Oslo Kajakklubb: *Anine Lundh*. Nasjonalgalleriet: *Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design*
- s. 15: Villekulla Barne- og ungdomsteater: *Line Margrethe Martinsen*. Oslokassa: *Mathias Estensen*. Seljord Økologisk Hage: *Anne Gro Lønnestad*
- s. 16: Badeplassen: *Kjærnes Vel*. Geitmyra Matkultursenter for barn: *Guro Beitoaugen*. Utkikkstårn i Sande: Thorbjørn Evensen
- s. 17: Norske Redningshunder: *Stig Mebust*. Bunadstradisjoner: *Norges Husflidslag*. Sigrid Undsets hjem: *Ian Brodie Photo*
- s. 21: *Norges Bandyforbund*
- s. 22: Øverst: *Bua Hadeland/Ung Hadeland*. Nederst: *Sune Eriksen*
- s. 24: *Per Sveinung Larsen*, Nittedal rulleklubb
- s. 25: *Miriam Lunde*
- s. 26: Øverst: *Asker Cykleklubb*, Seilbåt: *Nesøya IL, seilegruppa*. Drammens Ballklubb: *Ola Ekeberg Apenes*. Skorve Karateklubb: *Harald Rishovd*
- s. 27: Aktivitetspark: *Ormåsen grendeutvalg*. Inklubasket: *Norges Basketballforbund*. Lysløype: Torpa Idrettslag
- s. 31: *Elever ved Sinsen skole*
- s. 32: *Stovner Media*
- s. 33: *Erik Kristiansen*
- s. 34: *Marit Fagnastol*
- s. 35: *Louise Brunborg-Næss*
- s. 37: Fritidsklubben Østsiden: *Magnus Norsted*. Blåkkfestivalen: *Neon aktivitetshus*. Høgås Velforening: *Stine haugen*.
- s. 38: *Stiftelsen Tollerodden*
- s. 39: *Erik Jacobsen*
- s. 43 og øverst s. 44: *Gorm K. Gaare* / Norsk Teknisk Museum
- s. 44: Barnas stasjon: *Camilla Tanberg Hansen*
- s. 48: *Simen Hyll Hansen*
- s. 49: *Magnus Nygård*
- s. 51: *Anders Bryn*
- s. 52: *Knut Utler* / Vågå Spel- og Dansarlag
- s. 54: *Thomas Tveter*
- s. 56: *Kristoffer Eliassen*
- s. 58: *Porsgrunn pike- og guttekorps*
- s. 59: *Vegard Kleven* / Henie Onstad Kunstsenter
- s. 60: *St. Hallvard-guttene*
- s. 61: SKAT: *Lars Christian Wahlberg*. Sel Teaterlag: *Erik Berg-Johansen*
- s. 62: Øverst: *Frederic Boudin*. Nederst: *Ortenheim Photography*
- s. 63: Fargespill: *Magnus Furset*. Kulturhjerter: *Mariann Bjelle*
- s. 64: *Patricia Pascal* / Improbasen
- s. 66: Vågå Spel- og Dansarlag: *Knut Utler*, Ubarka: *Anette Haugom Bakke*, Kragerø Barneteater: *Kragerø Blad Vestmar*
- s. 67: Nordberg Strykeorkester: *Oyvinn Tjore*. Nederst: *Oslo Afro Arts Festival*
- s. 68: *Erik Kristiansen*

Design: Elin Iversen
Trykk: RK Grafisk

e-post: post@sparebankstiftelsen.no
www.sparebankstiftelsen.no
Ansvarlig utgiver: Sparebankstiftelsen DNB ved Marit Fagnastøl
Utgivelse: 2019

Sparebankstiftelsen DNB
Postboks 555 Sentrum
0105 Oslo
Tlf: 902 44 100

OMSLAG: Rælingen skolekorps har fått støtte til fagotter.
En av dem som spiller på fagott er Tiril-Marie Fotland, 16 år.
Hun trives svært godt med instrumentet. Les mer på s. 55.

